

Metropolia Ammattikorkeakoulu
Maanmittaustekniikan koulutusohjelma

Saara Vasama

**Haapajärven kaupungin internetsivujen kehittäminen
teknisten palveluiden osalta**

Insinööritö 26.1.2009

Ohjaaja: maanmittausteknikko Jouko Malila
Ohjaava opettaja: lehtori Juhani Nippala

Tekijä Otsikko	Saara Vasama Haapajärven kaupungin internetsivujen kehittäminen teknisten palveluiden osalta
Sivumäärä Aika	47 sivua + liite (CD) 26.1.2009
Koulutusohjelma	maanmittaustekniikka
Tutkinto	insinööri (AMK)
Ohjaaja Ohjaava opettaja	maanmittausteknikko Jouko Malila lehtori Juhani Nippala
<p>Insinööriyön aiheena oli Haapajärven kaupungin internetsivujen kehittäminen teknisten palveluiden osalta. Insinööriyö koostuu kunnan teknisiä palveluita koskevasta tutkimusosuudesta sekä internetsivujen kehittämisehdotuksesta.</p> <p>Työssä tutkittiin kunnan järjestämiä teknisiä palveluita, niiden organisointia ja tulevaisuutta. Kunnan tekniset palvelut liittyvät kaikki jollain lailla joko yhdyskunnan rakenteeseen tai fyysisiin rakenteisiin. Kunnan perusrakenteiden turvaamiseksi on kunnille laissa säädetty tehtävät teknisten palveluiden järjestämisestä.</p> <p>Kunnat huolehtivat sekä laissa säädettyistä että vapaaehtoisista tehtävistä. Osa lakisääteisistä tehtävistä on julkisia viranomaistehtäviä, jotka kunnan on hoidettava omalla henkilöstöllään. Osaan tehtävistä kunnalla on järjestämisvelvollisuus. Tällaiset palvelut kunta voi ostaa ulkopuoliselta taholta. Vapaaehtoiset palvelut kunta voi teettää haluamakseen katsomalla tavalla. Työssä esiteltiin teknisiin palveluihin kuuluvat tehtävät toimialoittain.</p> <p>Kuntien talous on kiristynyt, mutta samalla palveluiden laadulle on asetettu yhä suurempia vaatimuksia. Tämä aiheuttaa haasteita etenkin pienille ja keskisuurille kunnille. Toimintaympäristön muutoksien seurauksena kunnat ovat joutuneet miettimään omia toimintatapojaan ja niiden uudelleen organisointia.</p> <p>Insinööriyön tehtävänä oli Haapajärven kaupungin teknisten palveluiden internetsivujen kehittäminen. Kehitysehdotuksen työstäminen edelsi kunnan teknisten palveluiden tutkimisen lisäksi perehtymistä www-kirjoittamiseen ja kuntien verkkoviestintään.</p> <p>Työn tuloksena on liitteenä ehdotus Haapajärven kaupungille teknisten palveluiden internetsivujen rakenteesta ja sisällöstä. Haapajärven kaupunki voi halutessaan hyödyntää opinnäytetyötäni omia internetsivuja uudistaessaan.</p>	
Hakusanat	tekniset palvelut, tekninen toimi, kunta, internetsivut

Author Title	Saara Vasama City's of Haapajärvi website development of technical services
Number of Pages Date	47 + attach (CD) 26 January 2008
Degree Programme	Land Surveying
Degree	Bachelor of Engineering
Instructor Supervisor	Jouko Malila, Surveying Technician Juhani Nippala, Lecturer
<p>The topic of this Bachelor's Thesis was to develop a website of the technical services in Haapajärvi town. The thesis consists of two parts: theoretical background of the technical services in municipalities and a proposition for website development of technical services.</p> <p>In the theoretical part municipalities' technical services and their organization in the future was studied. All these services are linked with the community and its physical structure. Local laws and regulations are passed to ensure the technical services.</p> <p>A municipality has both statutory and voluntary tasks. Statutory tasks are partly regulated by local authorities. The municipality is responsible for organizing the voluntary tasks and they can also be bought from private sector. The municipality can decide how the voluntary services are arranged.</p> <p>This study presents all the different tasks in different fields of operation. Although municipalities have had to operate with a limited budget, an effort has been made to maintain high standard of services. In consequence, the services must be provided effectively which in turn can lead to re-organizing some services.</p> <p>Bachelor's Thesis was made proposal to the city of Haapajärvi the city's technical services for website development. Development work on the proposal was preceded writing of the theory and finding out specific characteristics about web-writing and municipal network communications.</p> <p>As a result of this study, a plan how technical services could be presented in a webpage in Haapajärvi town has been presented.</p>	
Keywords	technical services, municipality

Lyhenteet, lait ja asetukset

(JäteL, 1072/1993) Jätelaki

(KuntaL, 365/1995) Kuntalaki

(669/1978) Laki kadun ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta

(64/1986) Laki kuntien ympäristösuojelun hallinnosta

(358/1962) Laki yksityisistä teistä

(243/1954) Laki yleisistä teistä

(982/1977) Laki yleisistä vesi- ja viemärlaitoksista

(MRA, 895/1999) Maankäyttö- ja rakennusasetus

(MRL, 132/1999) Maankäyttö- ja rakennuslaki

(468/2003) Pelastuslaki

(119/2001) Vesihuoltolaki

(169/200, YSA) Ympäristönsuojeluasetus

(86/2000, YSL) Ympäristönsuojelulaki

Sisällys

Tiivistelmä	
Abstract	
Lyhenteet, lait ja asetukset	
1 Johdanto.....	7
1.1 Työn taustaa ja tavoite.....	7
1.2 Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen rajausta.....	8
2 Kunnallinen hallinto.....	10
2.1 Valtuusto ja hallitus.....	10
2.2 Lautakunnat.....	10
2.3 Toimivallan siirtäminen.....	10
3 Kunnan tekniset palvelut.....	11
3.1 Määritelmä.....	11
3.2 Lakisääteiset palvelut.....	11
3.3 Vapaaehtoiset palvelut.....	12
3.4 Teknisten palveluiden toimialuejako.....	13
3.5 Lakisääteisten ja vapaaehtoisten tehtävien jaottelu.....	14
3.6 Teknisten palvelukokonaisuuksien kuvaus.....	15
3.6.1 Yhdyskuntapalvelut.....	15
3.6.1.1 Yhdyskuntasuunnittelu.....	15
3.6.1.2 Liikenneväylät.....	18
3.6.1.3 Puistot ja yleiset alueet.....	20
3.6.2 Tekniset infrastruktuuripalvelut.....	20
3.6.2.1 Vesihuolto.....	20
3.6.2.2 Jätehuolto.....	22
3.6.2.3 Energiahuolto.....	24
3.6.3 Ympäristön valvonta- ja turvallisuuspalvelut.....	25
3.6.3.1 Rakennusvalvonta.....	25
3.6.3.2 Ympäristönhuolto.....	27
3.6.3.3 Palo- ja pelastustoimi.....	28
3.6.4 Erityiset palvelut.....	30
3.7 Kuntien teknisten palveluiden tulevaisuus.....	31
3.7.1 Toimintaympäristön muutokset.....	31
3.7.2 Kunta- ja palvelurakennemuutos.....	32
3.7.3 Teknisten palveluiden järjestäminen pienessä kunnassa.....	32
4 Haapajärven kaupunki.....	34
4.1 Haapajärven esittelyä.....	34
4.2 Teknisten palveluiden tehtävät ja työntekijät.....	35
4.3 Teknisten palveluiden kuvaukset toimialoittain.....	35
5 Internetsivujen kehittäminen teknisten palveluiden osalta.....	39
5.1 WWW-kirjoittaminen.....	39

5.2 Kunnan verkkoviestintä	40
5.3 Haapajärven kaupungin toiveet ja tavoitteet	41
5.4 Työn kulkua	42
6 Yhteenveto	44
Lähteet	45
Liitteet	47
Liite 1: Kehittämissuunnitelman sivukartta	47
Liite 2: Kehittämissuunnitelma Haapajärven kaupungin internetsivujen uudistamiseksi teknisten palveluiden osalta (CD)	47

1 Johdanto

1.1 Työn taustaa ja tavoite

Tämän insinööriyön aiheena on Haapajärven kaupungin internetsivujen kehittäminen teknisten palveluiden osalta. Haapajärven kaupungin internetsivut uudistetaan syksyn 2008 aikana. Insinööriyö sisältää liitteenä (liite 2) itsenäisesti suunnitellun kehittämisehdotuksen, jota Haapajärven kaupungin tekninen toimi voi halutessaan hyödyntää omien sivujensa uudistamisessa.

Insinööriyön työstämisen aloitin tutkimalla eri kuntien teknisten palveluiden internetsivuja. Havaitsin huomattavia eroja internetsivujen rakenteessa, teknisiä palveluita koskevassa sisällössä ja palveluiden järjestämisessä. Ryhdyin selvittämään mistä tekniset palvelut koostuvat, miten kunnat järjestävät niitä ja mitä teknisiä palveluita kunta on velvollinen järjestämään.

Aiheeseen liittyy runsaasti eri lainsäädäntöä sekä teknisiä palveluita koskevia tutkimuksia, julkaisuja ja selvityksiä. Kuntien teknisten palveluiden toiminnot ja organisointi eroavat kunnissa mm. kuntien koko- ja olosuhde-erojen vuoksi. Kunnan perusrakenteiden turvaamiseksi useiden palveluiden tuottaminen on tarkoin laissa säädetty.

Sain ajatuksen koota yhteen perustiedot kunnan teknisestä toimesta ja siihen liittyvästä lainsäädännöstä ja sisällyttää ne insinööriyöhöni. Lisäksi tarkastelen Haapajärven, vajaan 8 000 asukkaan kunnan, järjestämiä teknisiä palveluita. Lopuksi annan liitteenä (liite 2) ehdotuksen Haapajärven kaupungille kaupungin internetsivujen kehittämisestä teknisten palveluiden osalta. Liite 1 sisältää kehittämisehdotuksen sivukartan.

1.2 Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen rajaus

Kunnan tekniset palvelut on laaja ja monitahoinen palvelutoimiala, jota koskevia artikkeleita, tutkimuksia ja selvityksiä on paljon. Teknisistä palveluista olen pyrkinyt esittelemään sen keskeisimmät palvelut ja tehtävät ja niiden organisointi lyhyesti ja johdonmukaisesti, että aiheeseen ensimmäistäkin kertaa tutustuva lukija saisi muodostettua selkeän käsityksen kunnan järjestämistä teknisistä palveluista.

Tutkimustyössäni käytän teknisten palveluiden järjestämistä vastaavaa määrittävää lainsäädäntöä: kuntalakeja ja alan erityislakeja. Suorat lainaukset lakiteksteistä olen kirjoittanut *kursivoidulla tekstillä*. Tutkimuksen aineistona ovat olleet seuraavat lait ja asetukset (suluissa lyhenne ja voimaantuloaika):

- *Kuntalaki (KuntaL, 365/1995)*
- *Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL, 132/1999)*
- *Maankäyttö- ja rakennusasetus (MRA, 895/1999)*
- *Laki kadun ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978)*
- *Laki yleisistä vesi- ja viemärlaitoksista (982/1977)*
- *Vesihuoltolaki (119/2001)*
- *Laki yleisistä teistä (243/1954)*
- *Laki yksityisistä teistä (358/1962)*
- *Ympäristönsuojelulaki (86/2000)*
- *Ympäristönsuojeluasetus (169/2000)*
- *Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986)*
- *Jätelaki (1072/1993)*
- *Vesilaki (264/1961)*
- *Pelastuslaki (468/2003)*

Lisäksi hyödynnän laajasti alan kirjallisuutta ja aiheesta olevaa aiempaa tutkimusaineistoa. Esimerkiksi Suomen Kuntaliiton teettämän KuntaSuomi 2004 -tutkimusohjelman teknisen sektorin tutkimusosion (TEKNO) avulla olen saanut kokonaisvaltaisen kuvan siitä, miten kunnat järjestävät tekniset palvelunsa ja miten niiden

toiminnot ovat tutkimuskauden 1995–2004 aikana muuttuneet. Tutkimukseen on valittu 47 kuntaa, jotka edustavat mahdollisimman hyvin suomalaista kuntakenttää.

Haapajärven kaupungin teknisten palveluiden internetsivujen kehittämisehdotusta varten tutustuin erilaisiin verkkokirjoittajan oppaisiin ja kuntien verkkoviestinnän ohjeisiin.

2 Kunnallinen hallinto

2.1 Valtuusto ja hallitus

Kunnissa on lakisääteinen vaaleilla valittu valtuusto. Valtuusto asettaa kunnanhallituksen sekä tarvittavat toimielimet pysyväisluonteisten tehtävien hoitoa varten. Valtuusto käyttää kunnan päätösvaltaa, paitsi milloin on toisin säädetty tai milloin valtuusto on omalla päätöksellään siirtänyt toimivaltaansa muille toimielimille. (KuntaL 14 §; 5, s. 57-59.)

2.2 Lautakunnat

Kunnallishallintoa koskeva lainsäädäntö on muuttunut viime vuosikymmeninä. Lainsäädännöllä on korostettu kunnallista itsehallintoa ja kuntien tehtävien määrä on lisääntynyt. Samalla pakolliset lakisääteiset lautakunnat ovat vähentyneet. Laissa ei ole määrätty tekniselle sektorille ainoatakaan pakollista lautakuntaa, mutta yleisen käytännön mukaan kunnissa on yhä 1–3 eri lautakuntaa teknistä tointa varten. Yleisimpänä on tekninen lautakunta, joka vastaa päätöksenteosta ja toiminnan ohjauksesta. Myös kunnanhallitus esiintyy usein kaavoituksen ja maapolitiikan ohjauksena. (1, s. 70; 4, s. 10; 5, s. 62–63.)

2.3 Toimivallan siirtäminen

Päätöksenteon pohjaksi tarvittavien asioiden valmistelun, selvityksien ja tutkimuksien tekemiseen on kunnalla oltava asiantunteva henkilöstö käytettävissä. Kunta voi johtosäännöllä siirtää päätösvaltaansa jollekin toiselle kunnan toimielimelle tai viranhaltijalle ja antaa oikeuden siirtää sille uskottua toimivaltaa edelleen (KuntaL, 14 §). Toimivallan siirto nopeuttaa ja tehostaa päätöksentekoa. Toimivallan siirron mukanaan tuoma valta ja vastuu edellyttävät kuitenkin viranhaltijalta vastuullista työskentelyä. (4, s. 11; 5, s. 63.)

3 Kunnan tekniset palvelut

3.1 Määritelmä

Kuntien tekniset palvelut voidaan luokitella kuntalaisten peruspalveluiksi. Yhdyskunta vaatii toimiakseen ja kehittyäkseen fyysisiä rakenteita. Hyvinvointipalveluiden todetaan yleensä koostuvan sosiaali-, terveys- ja sivistyspalveluista. Hyvinvointiin vaikuttaa kuitenkin merkittävästi myös ns. fyysinen ulottuvuus, eli fyysiseen ympäristöön ja rakenteisiin kytkeytyvät tekniset palvelut. Hyvinvointipalvelut-käsitteen rinnalle voitaisiinkin nostaa käsite **perusrakennepalvelut** korostamaan teknisten palveluiden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin osana.

Teknisen sektorin palvelutoimialueet liittyvät kaikki jollakin lailla fyysiseen ympäristöön: fyysisen ympäristön suunnitteluun, ohjaamiseen ja valvontaan (esim. maapolitiikka, kaavoitus, rakennusvalvonta), fyysisten rakenteiden tuottamiseen ja ylläpitoon (esim. verkostot, toimitilat) tai näihin sidoksissa olevien palvelutuotosten turvaamiseen (esim. liikenneväylien ylläpito, vesihuollon palvelut). (1, s. 26–29.)

Kunnan perusrakenteiden turvaamiseksi on kunnille laissa säädetty tehtävät teknisten palveluiden järjestämisestä. Lisäksi kunnat voivat ottaa hoidettavakseen vapaaehtoisia tehtäviä. (2, s. 9.)

3.2 Lakisääteiset palvelut

Kunnalle laissa säädetty tehtävät voidaan jakaa kahteen ryhmään. Osa tehtävistä on viranomaistehtäviä, jotka kunnan on hoidettava omalla henkilöstöllään tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Viranomaistehtäviin liittyvät valmistelut, osatehtävät, selvitykset, tutkimukset tai muut palvelut voidaan tilata ulkopuoliselta palvelujen tuottajalta. (2, s. 8.)

Osaan tehtävistä kunnalla on järjestämisvastuu. Kunnan on huolehdittava palvelun järjestämisestä sekä valvottava palvelun suoritusta. Nämä palvelut voidaan toteuttaa ostopalveluina yksityiseltä sektorilta. Tähän teknisellä toimella onkin pitkät perinteet, toisin kuin kunnan muilla toimialueilla. Pienet kunnat ovat kautta aikojen teettäneet osan palveluistaan yksityissektorin avulla, ja viime aikoina käytäntöä on omaksuttu yhä isommissa kunnissa. (3, s. 85.)

3.3 Vapaaehtoiset palvelut

Kunnan itselleen ottamat muut tehtävät ovat sellaisia, joiden huolehtimiseen ei kunnalla ole lain edellytystä. Tehtävien hoitamisen tarkoituksena on kunnan ja kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen. Tällaiset tehtävät kunta voi toteuttaa parhaaksi katsomallaan tavalla. Vapaaehtoisista palveluista kunta voi myös luopua, jos tehtävien hoitaminen ei ole perusteltua ja kuntalaisten saatavilla on riittävästi palveluita.

Vesi-, energia- ja jätehuolto ovat merkittävimmät kuntien maksurahoitteiset palvelut. Palvelun järjestäminen ja ylläpito edellyttää suuria investointeja, minkä vuoksi ne yleensä muodostavat luonnollisen alueellisen monopolin.

Kunnan vastuu ympäristöstä ja teknisen perusrakenteen toimivuudesta on juridista vastuuta laajempi. Tämä tarkoittaa sitä, että hyvin toimivat tekniset palvelut, viihtyisät asunto-olot sekä puhdas ympäristö ovat kunnan imagon ja kilpailukyvyn kannalta ensiarvoisen tärkeitä. Niihin kannattaa panostaa, vaikkei laki tarkasti sitä edellyttäisikään. (2, s. 9, 34, 36.)

3.4 Teknisten palveluiden toimialuejako

Teknisten palveluiden tehtävien jakautuminen eri toimialueisiin sekä niiden organisointi kunnissa vaihtelevat runsaastikin eri kunnissa. Myös teknistä sektoria tutkittaessa palveluja voidaan rajata, eritellä ja jäsentää monella tavalla. Tällöin palvelut jaetaan yleisimmin neljään palvelukokonaisuuteen, ja nämä edelleen toimialueisiin seuraavasti:

I Yhdyskuntapalvelut

- yhdyskuntasuunnittelu
- liikenneväylät
- puistot ja yleiset alueet

II Tekniset infrastruktuuripalvelut

- vesihuolto
- jätehuolto
- energihuolto

III Ympäristön valvonta- ja turvallisuuspalvelut

- rakennusvalvonta
- ympäristöhuolto
- palo- ja pelastustoimi

IV Erityiset palvelut

- toimitila- ja vuokrauspalvelut
- joukkoliikenne
- satamapalvelut
- tietoliikennepalvelut.

Energiahuolto sijoitetaan usein erityisten palveluiden palvelukokonaisuuteen energiahuollon järjestämisen vapaaehtoisuuden vuoksi. Tässä tutkimuksessa se esitellään yhtenä infrastruktuuripalveluna. (4, s. 8.)

3.5 Lakisääteisten ja vapaaehtoisten tehtävien jaottelu

Kuva 1 havainnollistaa kunnan järjestämien teknisten palveluiden jakautumista laissa säädettyjen tehtävien ja kunnan itselleen ottamien vapaaehtoisten palvelutehtävien välillä. Lakisääteiset tehtävät jakautuvat viranomaistehtäviin ja palvelutehtäviin. Monet kunnan tehtäväkokonaisuudet ovat näiden tehtävien yhdistelmiä.

Kuva 1. Kunnan lakisääteiset ja vapaaehtoiset tekniset palvelut (2, s. 10).

3.6 Teknisten palvelukokonaisuuksien kuvaus

3.6.1 Yhdyskuntapalvelut

3.6.1.1 Yhdyskuntasuunnittelu

Kunnat vastaavat maankäytön suunnittelusta alueellaan. Yhdyskuntasuunnittelu eli alueiden käytön suunnittelu on kunnille lakiin sidottua hallintomenettelyä. Kuntalaki (365/1995) yleislakina, ja maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) sekä siihen liittyvä maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999) ohjaavat kuntien alueiden käytön suunnittelua.

Yhdyskuntasuunnittelun tavoitteena on luoda edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistää ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä (MRL 1 §). Maankäyttö- ja rakennuslain keskeisiä tavoitteita on turvata jokaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävinä olevissa asioissa. Maankäyttö- ja rakennuslaissa esitetyt alueiden käytön suunnittelun seuraavat tavoitteet kuvaavat hyvin kunnan toiminnalle asetettuja monenlaisia vaatimuksia:

Alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on vuorovaikutteisen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää:

- *turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten, tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista;*
- *yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta;*
- *rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista;*
- *luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä;*
- *ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä;*
- *luonnonvarojen säästeliästä käyttöä;*
- *yhdyskuntien toimivuutta ja hyvää rakentamista;*
- *yhdyskuntarakentamisen taloudellisuutta;*

- *elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä;*
- *palvelujen saatavuutta; sekä*
- *liikenteen tarkoituksenmukaista järjestämistä sekä erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiä. (MRL 5 §)*

Kaavoitus

Kaupungin voidaan ajatella olevan kuin suuri kone, joka tuottaa asukkailleen yhdyskuntapalveluja, eli asuntoja, työntekomahdollisuuksia, sosiaali- ja kulttuuripalveluja sekä niiden välisiä liikenneyhteyksiä. Kunnan yhdyskuntasuunnittelu konkretisoituu kaavasunnittelussa, jonka pohjalle yhdyskuntarakenne muotoutuu.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on annettu palvelutasovaatimus kunnille:

Kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta sekä rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan. Kunnalla tulee olla käytettävissä tehtäviin riittävät voimavarat ja asiantuntemus.

Kunnassa, jonka asukasluku on yli 6000, tulee olla kaavoittaja, jolla on kaavoitustehtävän hoidon edellyttämä pätevyys. (MRL 20 §)

Kunnan alueiden käytön järjestämiseksi ja ohjaamiseksi laaditaan yleiskaavoja ja asemakaavoja. (MRL 4 §)

Kunnan rooli yhdyskuntasuunnittelussa ei suinkaan pääty kaavan valmistumiseen ja hyväksytyksi tulemiseen, vaan kunnan on osallistuttava myös sen toteuttamiseen ja tarvittavien muutosten tekemiseen. Kaupunki tai yhdyskunta ei ole koskaan valmis, vaikka alueiden rakentaminen jaettaisiinkin hallinnollisesti erillisiin projekteihin. Kunnan kaavoituspolitiikan ja muun maankäytön suunnittelun vaikutuksia ei voi vähätellä. Yhdyskuntarakenteella on keskeinen merkitys ilmastomuutoksen torjunnassa sekä energiatehokkuuden lisäämisessä. Se vaikuttaa suoranaisesti ympäristön laatuun, yhdyskunnan rakentamisen ja käytön taloudellisuuteen, maanomistajien

mahdollisuuksiin hyödyntää alueitaan sekä maan hintaan. Onnistuneella yhdyskuntasuunnittelulla on vaikutusta myös kunnan velvollisuutena olevien palveluiden kustannuksiin. Pääoma palveluiden järjestämiseen kerätään veroilla sekä palveluista erikseen perittävillä korvauksilla. (1, s. 113; 5, s. 72.)

Kaavoitukseen sisältyy virkavastuulla suoritettavia viranomaistehtäviä, jotka kunnan on hoidettava omalla organisaatiollaan. Kunnanvaltuusto hyväksyy viranomaispäätöksellä alueensa kaavat. Viranomaistehtäviin kuuluu kaavan hyväksymisen lisäksi koko kaavoitusprosessista huolehtiminen. Kunta tekee päätöksen kaavoituksen vireilletulosta, hyväksyy osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja asettaa sen nähtäville, järjestää kaavaluonnosta ja kaavaehdotusta koskevat tilaisuudet ja asettaa ne nähtäville kaavaprosessin mukaisesti. Itse kaavan suunnittelun ja piirtämisen voi teettää ulkopuolisella. (MRL 52 §).

Suunnittelun ja ohjauksen määrä vaihtelee kuntien koon, olosuhdetekijöiden, yhdyskuntarakenteen sekä kunnan tarpeiden mukaan (mm. kasvu ja rakentamisen määrä). Pienet kunnat kaavoittavat vähän ja harvoin, eikä niillä yleensä ole varaa palkata omaa kaavoittajaa. Kuntien on ollut mahdollista palkata useamman kunnan yhteinen kaavoittaja, joka on mahdollistanut kaavoituksen asiantuntemuksen saamisen myös pieniin kuntiin. Erityisesti pienten ja keskisuurten kuntien kaavoituksessa suunnittelutyö teetetään konsulteilla. (1, s. 15; 6, s. 19.)

Maapolitiikka

Kaavojen mukaisia maankäyttöratkaisuja toteutetaan käyttämällä maapoliittisia keinoja. Maapolitiikalla tarkoitetaan maan hankintaan, omistukseen ja luovutukseen liittyviä tehtäviä. Kuntien maapolitiikka ja maankäytön suunnittelu liittyvät olennaisesti toisiinsa. Tavoitteena on se, että kunnissa on aina osoitettavissa kohtuuhintaista tonttimaata asunto-, yritys- ja palvelurakentamisen tarpeisiin. Maapoliittinen lähtökohtatilanne on eri kunnissa hyvin erilainen, minkä takia maapolitiikan haasteet ja ongelmat ovat erilaisia. Kuntien on hyvä päättää johdonmukaisista toimintatavoista, joita maapolitiikassa käytetään. Maapoliittisia keinoja on niin vapaaehtoinen

maanhankinta, tonttien luovuttaminen, maankäyttösopimukset, kehittämiskorvaus, yleisten alueiden toteuttaminen, kuin lunastaminen, etuosto, kehittämisalumenettelyt, rakentamiskehoitus ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöverokin. Pakko-keinojen käyttö maapolitiikan välineenä herättää usein runsaasti keskustelua ja synnyttää vastakkainasettelun kuntalaisten ja virkamiesten välille. Ensisijaisesti kannattaakin käyttää muita maapolitiittisia keinoja. (1, s. 84; 5, s. 71; 6, s. 113.)

3.6.1.2 Liikenneväylät

Liikenneväylät voidaan jakaa yleisiin teihin, asemakaava-alueen katuihin ja yksityistiestöön. Liikennealuerajat selviävät asemakaavoista. Kaava-alueiden katujen ja kevyen liikenteen väylien kadunpidon järjestäminen kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain 84 §:n mukaan kunnalle:

Kadunpito käsittää kadun suunnittelemisen, rakentamisen ja sen kunnossa- ja puhtaanapidon sekä muut toimenpiteet, jotka ovat tarpeen katualueen ja sen yläpuolisten ja alapuolisten johtojen, laitteiden ja rakenteiden yhteen sovittamiseksi. Kadunpidon järjestäminen kuuluu kunnalle. Kunta voi antaa sille kuuluvan kadunpidon kokonaan tai osittain muiden tehtäväksi (MRL 84 §). Tämä tarkoittaa käytännössä eriasteisia urakoita, koska rahoitus hoidetaan kuitenkin pääsääntöisesti kunnan verovaroista. (2, s. 46.)

Kiinteistöille kuuluvista kadunpitoon liittyvistä velvollisuuksista säädetään kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa (669/1978). Kiinteistön omistajan velvollisuuksiin kuuluu lain mukaan mm. kadun puhtaanapito ja jalkakäytävän talvikunnossapito. Kunta voi ottaa kiinteistölle kuuluvat tehtävät hoitaakseen joko kiinteistön kanssa sopimalla tai lain nojalla yksipuolisella päätöksellä.

Liikenneväylien ja muiden yleisten alueiden suunnittelu tulee ottaa huomioon jo kaavoituksen yhteydessä. Suunnittelutyö tehdään kunnissa osin itse ja osittain teetetään konsulteilla. Isommissa kunnissa ollaan omavaraisempia suunnittelun suhteen, mutta kuitenkin erityisosaamista vaativaan suunnitteluun ei ole omaa henkilöstöä.

Katurakennustyöt teetetään lähes poikkeuksetta urakoitsijoilla. Kunnossapidon ja hoidon kunnat ovat yleensä hoitaneet itse, mutta suuntana on selvästi ulkoistaminen. Liikenneväylien ylläpidossa ostopalvelujen osuus on jo merkittävä. Tällöin vastuu palvelun järjestämisestä ja laadun valvonnasta säilyy kunnalla. Teknisen osaston viranhaltija hoitaa asioiden valmistelutyön ja lautakunta valitsee palvelun tuottajan. (6, s. 23–25.)

Yksityistiet ja yleiset tiet

Lain mukaan yksityisteiden hoito ja ylläpito on tiekuntien vastuulla, mutta käytännössä se on perustunut valtion antamiin avustuksiin. Valtion avun rajusti vähentyessä 1996-luvun alusta syrjäisten alueiden yksityisteiden kunto pääsi paikoitellen rappeutumaan. Sen jälkeen kunnat ovat pyrkineet omilla avustuksillaan auttamaan tienpidon kustannuksissa. Yksityistiestön osuutta ei voi vähätellä. Vaikka muuttoliike maalta kaupunkeihin jatkuu yhä, monissa kunnissa haja-asutusalueella asuvan väestön osuus oli vielä vuonna 2000 noin 30 %. Yksityisteiden varrella asuu kaikkiaan yli puoli miljoonaa suomalaista. Lisäksi maan elinkeinoelämälle tärkeän puuteollisuuden raaka-aineesta lastataan 70 % yksityisteiden varsilta. (6, s. 29–30.)

Laki yksityisistä teistä (358/1962) edellyttää, että kunnassa on tielautakunta tai sen tehtäviä hoitava viranomainen. Tien käyttöön ja kunnostukseen sekä tiekunnan päätöksiin tyytymätön tieosakas voi halutessaan saattaa asian kunnan tielautakunnan käsiteltäväksi (70 §). Tielautakunnan esittelijänä ja asioiden valmistelijana viranhaltijan on tärkeää tuntee yksityistielainsäädäntö.

Yleisten teiden tienpito kuuluu valtiolle. Kunnilla voi tosin olla tiehallinnon kanssa tehtyjä sopimuksia myös osan yleisen tiestön hoidosta.

3.6.1.3 Puistot ja yleiset alueet

Puistojen ja muiden yleisten alueiden pidossa kunnan velvoitteet ovat vastaavat kuin kadunpidossa. Kunnan tulee suunnitella, toteuttaa ja ylläpitää yleisiksi alueiksi tarkoitettuja puistoja ja virkistysalueita. Tehtävä kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain mukaan pääsääntöisesti kunnalle. Kunta voi ostaa alueen rakentamisen ja kunnossapidon tehtävät myös ulkopuoliselta kunnan pysyessä rahoittajan ja tilaajan roolissa, koska rahoitus hoidetaan kuitenkin kunnan verovaroista.

Lailla on haluttu varmistaa, että kaavoituksessa huomioidaan alueiden viihtyisyys: *Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita (MRL 54.2 §).* Yleinen alue on suunniteltava ja toteutettava siten, että se sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä. Toteuttaminen käsittää alueen rakentamisen tai kunnostamisen ja sen kunnossapidon asemakaavan mukaisen käytön edellyttämällä tavalla. (MRL 90 §)

Vuonna 2003 kuntien osuus puistojen ja yleisten alueiden hoitotöistä oli 76 % (1, s. 209). Kunnat käyttävät puistojen ja yleisten alueiden hoidossa paljon kausityöntekijöitä. Tulevaisuuden suuntauksena on todennäköisesti yleisten alueiden hoidon ulkoistaminen erilaisille kiinteistöhuoltoyrityksille. Sopimusten teko sekä työn toteutuksen ja laadun valvonta ovat kunnan vastuulla. Lähivuodet näyttävät, onko yleisten alueiden hoidossa sama suuntaus kuin liikenneväylien kohdalla. Tulevaisuudessa kunnan roolina puistojen ja yleisten alueiden hoidossa saattaa olla vain työn suorittamisen valvojana toimiminen. (1, s. 209–210; 6, s. 32–33.)

3.6.2 Tekniset infrastruktuuripalvelut

3.6.2.1 Vesihuolto

Kunnallinen vesihuolto kattaa itse infrastruktuurin, eli rakenteet sekä vesihuoltopalveluiden tuottamisen. Vesihuoltopalveluiden osa-alueiksi voidaan erottaa käyttövesihuolto ja jätevesihuolto. Käyttövesihuolto kattaa raakaveden hankinnan,

käsittelyn ja veden jakelun. Jätevesihuolto puolestaan jäte-, hule- ja perustusten kuivatusvesien poisjohtamisen sekä niiden käsittelyn. Vesihuollon järjestämisen suunnittelu kulkee käsi kädessä alueiden käytön suunnittelun kanssa. Suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä luodaan vesihuollolle fyysiset rakenteet. (1, s. 35; 5, s. 49.)

Kunnallinen vesihuolto on kehittynyt yleisistä vesi- ja viemärlaitoksista annetun lain (982/1977) asettamista vaatimuksista (4, s. 18):

Yleisen vesi- ja viemärlaitoksen tulee, sen mukaan kuin taloudelliset edellytykset sallivat, kehittää toiminta-alueensa vedenhankintaa ja viemärointiä yhdyskunnan muun kehityksen asettamien vaatimusten mukaisesti.

Milloin terveydelliset syyt tai suurehkon kuluttajajoukon tarve muutoin niin vaativat, kunnan on pidettävä huolta siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin vedenhankinnan ja viemäroinnin järjestämiseksi kunnan tai tehtävään soveliaan yhteisön omistaman yleisen vesi- ja viemärlaitoksen toimesta. (5 §)

Uusi vesihuoltolaki (119/2001) toi kunnille velvollisuuden tehdä vesihuollon kehittämissuunnitelma koko kunnan alueelle. Kuntien tuli määrittää vesijohtoverkoston piiriin saatettavat alueet sekä viemäriverkoston piiriin saatettavat alueet. Alueiden saattamiselle verkostojen piiriin oli asetettava tavoitteellinen aikataulu.

Vesihuoltolaki edellyttää, että vesihuoltomaksuilla voidaan pitkällä aikavälillä kattaa vesihuoltolaitoksen investoinnit ja kustannukset. Lisäksi maksuihin saadaan sisällyttää kohtuullinen tuotto pääomalle. Tämä on herättänyt yksityisen sektorin kiinnostuksen vesilaitostoimintaa kohtaan.

Suuri osa haja-asutuksesta sijaitsee yleisten vesi- ja viemärlaitosten toiminta-alueiden ulkopuolella. Vuoden 2004 alusta voimaan tullut jätevesiasetus tiukentaa viemäriverkostojen ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesien käsittelyn vaatimuksia. Tämä on tärkeätä erityisesti pohjavesien suojelun kannalta.

Jäteveden puhdistamiselle asetetaan tiukempia rajoja, ja vanhanaikaiset puhdistamot tulee saattaa uusien normien tasolle, mikä vaatii huomattavia investointeja. Laitoksen ylläpito edellyttää myös henkilökuntaa tarkkailuun, valvontaan ja huoltoon. Erityisesti pienillä kunnilla ei tähän välttämättä ole resursseja. Yleisimmät kuntien vesihuollon toteutustavat ovat olleet kunnan oma tai kuntayhtymän omistama vesi- ja viemärilaitos. Tulevaisuudessa kuntien välinen sekä kuntien ja yksityisen sektorin välinen yhteistyö lisääntyvät entisestään. (2, s. 37.)

3.6.2.2 Jätehuolto

Jätehuoltoa säädellään jätelailla ja -asetuksella sekä valtioneuvoston ja ympäristöministeriön eri määräyksillä ja päätöksillä. Jätelainsäädännön pohjana on kestävä kehitys tukemalla edistämällä luonnonvarojen järkevää käyttöä ja hyödyntämällä jäte tehokkaasti.

Kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että yhdyskuntajätteen kuljetuspalvelut toimivat koko kunnan alueella ja että sen käsittely ja hyödyntäminen on järjestetty.

Yhdyskuntajätettä on asumisessa syntynyt jäte tai muu siihen ominaisuudeltaan, koostumukseltaan tai määrältään rinnastettava teollisuus-, palvelu- tms. toiminnassa syntynyt jäte. Hyödyntämisessä jätteestä otetaan talteen ja käyttöön jätteen sisältämä aine tai energia. Käsittelyllä tarkoitetaan jätteen vaarattomaksi tekemistä tai sen lopullista sijoittamista.

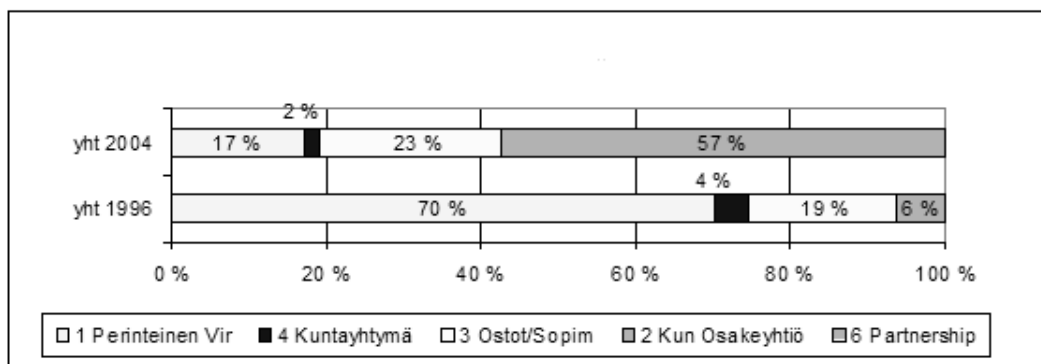
Jätteenkuljetuksen kunta voi järjestää kahdella eri tavalla. Kunnan järjestämäksi jätteen kuljetukseksi katsotaan, kun kunta suorittaa jätteen kuljetuksen joko omalla kalustollaan tai tekee sopimuksen yksityisen kuljetusyrittäjän kanssa. Sopimusperusteisesta jätteenkuljetuksesta on kyse, kun jätteen tuottaja tekee sopimuksen suoraan jätteenkuljetusyrittäjän kanssa. Vastuu kuljetuksen toimivuudesta on molemmissa vaihtoehdoissa kunnalla. Useimmissa kunnissa jätteenkuljetus on järjestetty sopimusperusteisesti.

Yhdyskuntajätteen hyödyntämis- ja käsittelytehtävän kunta voi joko hoitaa itse, teettää muulla taholla tai antaa kokonaan ulkopuolisen yhteisön hoidettavaksi. Jätehuoltoon kuuluu myös viranomaistehtäviä, joista kunnan on huolehdittava itse. Näitä ovat sellaiset tehtävät, joissa kunta käyttää julkista valtaa. Tällöin esimerkiksi päätetään siitä miten jätteenkuljetus järjestetään, tai millaisia maksuja siitä peritään. Kunnalla on oikeus periä jätehuoltomaksua kuljetuksen ja käsittelyn kustannusten kattamiseksi.

Kunnan tulee huolehtia myös ongelmajätteen hyödyntämis- ja käsittelytehtävistä, vaikka kunnan ei tarvitse järjestää ongelmajätteen kuljetusta. Suuret jätteentuottajat, kuten teollisuusyritykset, huolehtivat itse jätehuoltonsa järjestämisestä.

Kunnan jätehuoltotehtävien suorittamista ja jätelain noudattamista kunnan alueella valvoo kunnan ympäristösuojeluviranomainen, sekä valtion lupa- ja valvontaviranomainen. Ympäristösuojeluviranomaisen tehtävistä säädetään jätelaissa. Jätelaki ei mahdollista koko jätehuollon siirtämistä yksityisille yrityksille. Tiukentuneet jätehuoltovaatimukset ovat lisänneet jätteiden käsittelykustannuksia ja samalla kuntien yhteistyötä. Kunnat ovat perustaneet alueellisia jätehuoltoyhtiöitä ja muita yhteistyöjärjestelyjä. (2, s. 39–40; 5, s. 49–50; 6, s. 46.)

Kuntien jätteen käsittelyn organisoinnissa onkin tapahtunut suurimmat muutokset teknisten palveluiden järjestämisessä KuntaSuomi 2004 -tutkimusohjelman aikana (kuva 2). Virastotyyppinen organisointimuoto on vähentynyt voimakkaasti 70 %:sta 17 %:iin, kun taas kuntien osakeyhtiöiden osuus on kasvanut 6 %:sta lähes 60 %:iin.

Kuva 2. Jätteenkäsittelyn organisointimuodon muutos (1, s. 221).

3.6.2.3 Energiahuolto

Energiahuollon tehtävänä on turvata energian saanti yhdyskunnan toimintoihin. Energiahuolto koki suuria muutoksia 1990-luvun alkuvaiheessa, jolloin sähkömarkkinalain myötä siirryttiin eriytettyyn sähkön tuotantoon ja jakeluun. Energiahuolto voidaan toimintana eritellä sähköhuoltoon ja lämpöhuoltoon, joihin molempiin liittyy tuotanto- ja jakelutehtävät. Perustehtäviin kuuluu myös toimintoihin liittyvä rakentaminen ja ylläpito.

Energiahuolto ei ole kunnille lakisääteistä palvelutoimintaa. Kuntien sähkö- ja energialaitokset tuottavat noin kymmenesosan koko maan sähkön tuotannosta, mikä kertoo palvelun järjestämisen laajuudesta. Paikallisten sähkö- ja energialaitosten tärkein tehtävä onkin huolehtia sähkön jakelusta.

Energiahuolto tulee kysymykseen yleensä isojen kuntien ja kaupunkien kohdalla, jossa lämpö- tai sähköenergiaa muodostuu usein sivutuotteena teollisissa prosesseissa tai jätteen käsittelyn tuloksena. Pienissäkin kunnissa voi kaukolämpöä olla saatavilla, mutta yleensä rajoitetulla alueella. (2, s. 37–38; 5, s. 50.)

Kuntien energiahuollon uudistumishaasteita pohdittiin Ympäristötekniikka 08 -messuilla. Aihetta lähestyttiin useasta eri näkökulmasta. Sitran Energiaohjelman johtaja Jukka Noponen peräänkuulutti avauspuheenvuorossaan kunnilta kokonaisvaltaista otetta ja edelläkävijyyttä hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen ja energiatehokkuuden parantamiseen (7). Esimerkkeinä esiteltiin mm. matalaenergiakaupunginosa Freiburgissa, Saksassa ja energiaomavarainen asuntoalue Vaasassa. Noponen ehdotti ilmastovaikutusten arvioinnin lisäämistä osaksi ympäristövaikutusten arviointia, jota ohjaa laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994).

Kuntien energialiiketoiminta onkin suurten haasteiden edessä. Ilmastonmuutos vaatii uusiutuvien energiamuotojen lisäämistä, mikä tuottaa isoille kaupungeille logistisia ongelmia, mutta tarjoaa monelle pienelle paikkakunnalle suuria mahdollisuuksia. (7)

3.6.3 Ympäristön valvonta- ja turvallisuuspalvelut

3.6.3.1 Rakennusvalvonta

Kunnan rakennusvalvontaan kuuluu lakisääteisiä rakennusvalvontatehtäviä. Lisäksi siihen voi kuulua kunnan muita lakisääteisiä tehtäviä, jotka on siirretty rakennustarkastajan tehtäviksi sekä muita kuin lakisääteisiä tehtäviä. Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) säätelee suurimman osan rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä. Lisäksi erityislaeissa säädetään tehtäviä, joissa rakennusvalvonnan rooli on erilaisten hallintoriitojen ensiasteen ratkaisija:

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin, jona ei kuitenkaan voi toimia kunnanhallitus.

Rakentamisen neuvontaa ja valvontaa varten kunnassa tulee olla rakennustarkastaja. Jos tehtävien hoitamisen kannalta on tarkoituksenmukaista, kunnilla voi olla yhteinen rakennustarkastaja. Kunta voi myös antaa rakennusvalvontatehtävän sopimuksen nojalla toisen kunnan viranhaltijan hoidettavaksi. (MRL 21 §)

Rakennusvalvontaviranomaisen toimivallan siirtämisestä sovelletaan mitä kuntalaissa säädetään. Kaikissa kunnissa on siirretty päätösvaltaa lupa-asioissa rakennustarkastajalle. Näin vähennetään lupien käsittelyyn menevän ajan ja työn määrää. Kunnat ovat rakennusvalvontapalveluissaan olleet hyvin omavaraisia. Vuonna 2001 kunnista 96 %:lla oli oma rakennustarkastaja. (6, s. 64.)

Rakennuslupa- ja valvontamenettelyn avulla valvotaan, että rakentaminen noudattaa sitä koskevia lakeja ja asetuksia, vahvistettuja kaavoja ja kunnan rakennusjärjestystä ym. sääntöjä. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on huolehtia rakennus- ja muiden lupien käsittelemisestä, suorittaa rakennustyön valvontaan liittyvät katselmukset ja tarkastukset sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa. Tehtäviin sisältyy myös rakentamisen yleinen ohjaus ja neuvonta. (MRL 124 §; 5, s. 52.)

Laki painottaa rakennusvalvonnan osuutta rakennushankkeen käynnistyksessä. Neuvonnan ja valvonnan keinoin on mahdollista välttää rakennusvirheet varmistamalla hankkeisiin osallistuvien suunnittelijoiden ja valvojien pätevyys hankekohtaisesti. Rakennusvalvontaviranomaisen ja rakennustarkastajan tehtävien lisäksi maankäyttö- ja rakennuslaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä on määrätty myös rakennushankkeen muiden osapuolien tehtävistä. Rakennushankkeeseen ryhtyvällä, pääsuunnittelijalla, muilla suunnittelijoilla ja rakennustyön johdolla on omat säädetyt tehtävänsä.

Rakennushankkeella tulee olla pääsuunnittelija, jonka rakennustarkastaja hyväksyy. Pääsuunnittelija vastaa suunnittelun kokonaisuudesta ja sen laadusta sekä huolehtii siitä, että rakennussuunnitelma ja erityissuunnitelmat muodostavat kokonaisuuden, joka täyttää sille asetetut vaatimukset.

Kunnan viranomaisen tulee hyväksyä rakennushankkeelle vastaava työnjohtaja, joka vastaa ja huolehtii siitä, että rakennushanke toteutetaan säännösten, määräysten, myönnetyn luvan sekä hyvän rakennustavan mukaisesti. Rakennustyötä ei saa aloittaa tai jatkaa, ellei työssä ole hyväksyttyä vastaavaa työnjohtajaa. (MRL 122 §)

Lainsäädännössä on tietyt tehtävät määrätty yleisesti kunnan tehtäväksi. Näiden tehtävien osalta päätetään kuntakohtaisesti ne kunnan toimielin- tai viranhaltijatahot, jotka tehtäviä kunnassa hoitavat. Rakennusvalvontaviranomaisen tai rakennustarkastajien tehtäviksi on joissakin kunnissa päätetty siirtää esimerkiksi maisematyöluopien, suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten ratkaiseminen.

Kunnat ovat päättäneet rakennusvalvontaviranomaisten ja rakennustarkastajien hoidettavaksi myös muita kuin lakisääteistä tehtäviä. Kunnan päätöksellä rakennusvalvontaviranomaisen hoidettavana on kunnan omia tehtäviä useimmin alle 30 000 asukkaan kunnissa. Tavallisimmin kunnan omat tehtävät ovat korjausneuvojan, kunnanrakennusmestarin, ympäristösuojelun, kaavoittajan ja tien- ja kadunpidon tehtävät. (8, s. 7.)

Rakennusvalvonnan tehtäväkenttä on laaja ja sille asetetut vaatimukset ovat kasvaneet. Kunnat joutuvat tulevaisuudessa kilpailemaan ammattitaitoisen henkilöstön saamisesta kunnan tehtäviin. Pienissä kunnissa rakennustarkastajan tehtäviä hoidetaan vain osana työtehtäviä. Mikäli palvelujen tarve yksittäisessä kunnassa ei riitä päätoimisen rakennustarkastajan palkkaamiseen, kuntien yhteisen rakennustarkastajan nimeäminen on hyvä vaihtoehto. Laajempi kuntien yhteistyö mahdollistaisi suuren rakennusvalvontayksikön, jossa toimii päätoimisia rakennustarkastajia. Se takaisi kuntien asukkaille ja yrityksille ympärivuotiset asiantuntijapalvelut. Yhteistyö kuntien välillä rakennusvalvontatehtävissä on vielä kuitenkin harvinaista. (6, s. 64; 8, s. 11.)

3.6.3.2 Ympäristöhuolto

Ympäristöhuollon tehtäväkokonaisuuteen kuuluu luonnon- ja ympäristönsuojelu, ilma- ja vesiensuojelu ja meluntorjunta, joihin liittyviä tehtäviä hoitaa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Öljyvahinkojen torjunta sekä ajoneuvojen siirtäminen ja hävittäminen kuuluvat myös ympäristöhuoltoon, vaikka öljyvahinkojen torjunta on yleensä järjestetty palo- ja pelastustoimen yhteyteen ja ajoneuvojen siirtäminen teknisen toimen liikenneväylien kunnossapidolle. (2, s. 50; 6, s. 66.)

Kunnanhallitus johtaa ympäristönsuojelun yleissuunnittelua ja huolehtii, että ympäristönsuojelu otetaan huomioon kunnan toiminnassa. Ympäristönsuojelu perustuu lakiin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986), jonka mukaan:

Kunnan tulee alueellaan valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö (3 §).

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät hoitaa kunnan määräämä toimielin (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen), jona ei kuitenkaan voi toimia kunnanhallitus (5§).

Lisäksi jätelaki (1072/1993), vesilaki (264/1961) ja ympäristönsuojelulaki (86/2000) määrittelevät kunnan ympäristönhuoltoa. Ympäristönsuojelulain mukaan kunnalla on sekä lupa- että valvontatehtäviä ympäristönsuojelussa. Lain keskeisenä saavutuksena on erilaisten lupien saaminen yhden luvan, ympäristöluvan, piiriin.

Ympäristölupaharkinta on oikeusharkintaa, mikä tarkoittaa sitä, että lupaa ei voida evätä, mikäli myöntämisedellytykset lain mukaan ovat olemassa. Viranhaltijalta edellytetään kyseiseen toimintaan sekä lainsäädäntöön perehtyneisyyttä. Viranhaltija toimii asian valmistelijana sekä esittelijänä lautakunnan päättäessä luvan myöntämisestä.

Ympäristönsuojelulaki selkeytti myös valvontaviranomaisten työnjakoa kunnan ja valtion välillä; päävastuu laitoksen valvonnasta on sillä, joka luvan ratkaisee. Ympäristönsuojelutehtävät tulevat jatkossakin säilymään pääosiltaan kunnan tehtävinä, vaikka resurssit siihen ovat etenkin pienissä kunnissa rajalliset.

Ympäristölautakunta on yleisin toimielin, jolle on monissa pienissä kunnissa annettu myös rakennusvalvontaviranomaisen tehtävien hoito. Myös lautakunnan esittelijänä ja asioiden valmistelijana molemmissa tehtävissä toimii yleisesti rakennustarkastaja. Kunnat voivat palkata myös yhteisen viranhaltijan tehtävään. Kuntien yhteistyömuotojen ja mahdollisuuksien selvittäminen voisi olla perusteltua lähiaikoina. (5, s. 51–52; 6, s. 66.)

3.6.3.3 Palo- ja pelastustoimi

Pelastustoimi on kuulunut palotoimen osalta kunnallisiin tehtäviin jo vuodesta 1619 lähtien. Lähivuosina pelastustoimi on kokenut huomattavia uudistuksia:

Valtioneuvoston tekemän päätöksen mukaan maa jaettiin 22:een pelastustoimen alueeseen. Vuoden 2004 alussa astui voimaan uusi pelastuslaki (468/2003) korvaamaan pelastustoimilain (561/1999). Siitä lähtien valtioneuvoston määräämillä pelastustoimen alueilla kunnat ovat vastanneet yhteistoiminnassa käytännössä kaikista pelastustoimen palveluista.

Pelastustoimen palvelut kattavat yleiseen turvallisuuteen liittyvät tehtävät, kuten tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ennalta ehkäisevä toiminta, varsinainen pelastustoiminta sekä väestönsuojelutehtävät (väestönsuojien ylläpito ja valmiussuunnittelu). Pelastustoimi hoitaa myös öljyntorjuntaan liittyvän käytännön työn ja valvonnan. (5, s. 53-54.)

Pelastuslaki määrittelee alueen pelastustoimen tehtävät seuraavasti:

Alueen pelastustoimen tulee:

- 1) ylläpitää pelastustoimen tehtäviä varten pelastustoimen järjestelmää;*
- 2) huolehtia pelastustoimen alaan kuuluvasta valistuksesta ja neuvonnasta sekä toimia asiantuntijana pelastustointa koskevissa asioissa;*
- 3) huolehtia pelastusviranomaisille kuuluvasta onnettomuuksien ehkäisystä ja vahinkojen rajoittamisesta sekä palotarkastuksista;*
- 4) huolehtia pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä;*
- 5) huolehtia osaltaan väestönsuojeluun kuuluvista tehtävistä ja ylläpitää niiden edellyttämää valmiutta;*
- 6) yhteensovittaa eri viranomaisten ja pelastustoimeen osallistuvien muiden tahojen toimintaa pelastustoimessa; sekä*
- 7) huolehtia osaltaan pelastustoimen henkilöstön kouluttamisesta (3§).*

Pelastustoimen alueen pelastusviranomaisia ovat sen ylin viranhaltija ja alueen määräämät muut pelastustoimen viranhaltijat sekä alueen pelastustoimen asianomainen monijäseninen toimielin (4 §).

Pelastuslain 5 §:n nojalla pelastustoimen alueella tulee olla pää- ja tarvittaessa myös sivutoimisesta henkilöstöstä koostuva pelastuslaitos. Lisäksi alueen pelastustoimen järjestelmään voi kuulua vapaaehtoisia palokuntia, laitospalokuntia ja tehdaspalokuntia sen mukaan kuin alueen pelastustoimi on niiden kanssa sopinut.

Pelastuslain 13 §:n mukaan alueen pelastustoimen tulee päättää pelastustoimelle määräaikainen palvelutaso kuultuaan alueen kuntia. Päätöksessä on selvitettävä alueella esiintyvät uhat ja käytettävät voimavarat, määriteltävä onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminnan ja väestönsuojelun palvelujen taso sekä suunnitelma niiden kehittämiseksi. Palvelutasopäätös on toimitettava lääninhallitukselle.

Pelastustoimen alueellistamisen sekä viranomaisten toimintaan liittyvien muutosten lisäksi pelastuslaki sisältää uusia säännöksiä muun muassa omatoimisesta varautumisesta, onnettomuuksien ehkäisystä ja palovaroittimista. (9.)

Sisäasiainministeriön pelastusosasto asetti pelastuslain uudistamishankkeen ajalle 1.7.2008–31.12.2010. Pelastuslaki tarkistetaan tavoitteena erityisesti onnettomuuksien ehkäisy ja asumisturvallisuuden parantaminen. Samalla arvioidaan nykyisten väestönsuojelumääräysten tarkoituksenmukaisuus. Asetusmuutokset on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2011 alussa. (10.)

3.6.4 Erityiset palvelut

Erityiset palvelut eivät ole kunnalle lakisääteisiä. Erityisiin palveluihin katsotaan kuuluvaksi mm. toimitila- ja vuokrauspalvelut, joukkoliikenne, satamapalvelut ja tietoliikennepalvelut. Näiden tuottaminen on paljolti riippuvainen kunnan rakenteesta ja kuntakoosta. Useimpien kuntien liikkumavara harkinnanvaraisten tehtävien järjestämiseen on lähes olematon kuntien lakisääteisten velvoitteiden kustannusten rajun kasvun vuoksi.

Monesti palvelut ja kunnan velvollisuudet tulevat jonkun lakisääteisen tehtävän ylläpidon tai järjestämisen seurauksena. Esimerkiksi toimitila- ja vuokrauspalvelu käsittää kunnan hallinnassa olevien kiinteistöjen ja rakennusten suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon. Kunnan tekninen osasto voi toimia hyvinkin isojen julkisten kohteiden rakennuttajana (kuten päiväkodit ja koulut). Julkisten palveluiden rakenteiden rakennuttamisen hoitaminen sekä ylläpito on yleensä järjestetty kunnan teknisen osaston hoidettavaksi joko omana työnä tai ostopalveluina. (4, s. 34.)

Lait eivät edellytä, että kunnalla olisi omistuksessaan asuntoja. Kuitenkin se on tyypillinen kunnan tarjoama palvelu. Kunnan kokonaan tai osittain omistamalla vuokra-, asumisoikeus- ja osaomistusasuntojen rakentamisella turvataan kuntalaisille mahdollisuus valita muitakin asumismuotoja kuin omistusasunnot tai yksityisten vuokra-asunnot. Kuntien on huolehdittava niistä, jotka eivät itse voi järjestää itselleen sopivaa asuntoa: mm. sosiaalihuoltolain nojalla kunnan on huolehdittava palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä henkilölle, joka erityisestä syystä tarvitsee apua tai tukea asunnon tai asumisen järjestämisessä. (11, s. 6.)

3.7 Kuntien teknisten palveluiden tulevaisuus

3.7.1 Toimintaympäristön muutokset

Kuntien toimintaympäristössä on tapahtunut viime vuosina suuria muutoksia. Uudistetulla lainsäädännöllä on asetettu kunnille lisävelvoitteita. Kuntien pitää tuottaa yhä laadukkaampia palveluita ja lisätä niiden kustannustehokkuutta. Kuitenkin taloudelliset seikat pakottavat kunnat säästötoimenpiteisiin.

Kuntien työntekijöiden ikärakenteesta johtuen suuri osa henkilöstöä siirtyy lähivuosina eläkkeelle ja tilalle tarvitaan uusia ammattitaitoisia työntekijöitä. Terveystieteiden ja erikoissairaanhoidon menot kasvavat kuntien väestörakenteen muuttuessa. Lisäksi väestönvähentyminen ja taajamiin muutto aiheuttavat muutoksia teknisen sektorin palvelutarpeisiin ja -vaatimuksiin. KuntaSuomi 2004 -tutkimuksen kunnista 60 prosentilla on sekä kokonaisväestö että taajamaväestö pienentynyt; vain 16 prosentilla kunnista on näissä molemmissa ollut kasvua (1, s. 14).

Kuntien toimintaympäristön muuttuessa, kunnat ovat joutuneet miettimään palvelujen tuotantotapoja ja organisointia. Seurauksena on ollut yhteistyötä kunnan tai yksityisen sektorin kanssa, palveluyksiköiden lakkautuksia, sekä virkojen yhdistämiä. Kuntien erilaistuessa myös toimintojen muutosten tulee olla erilaisia. Kasvavaan kuntaan tarvitaan määrätietoista yhdyskuntasuunnittelua ja sen toteuttamista, kun taas

muuttotappiokuntien tulee huoltosuhteen heikentyessä hyödyntää väheneviä resursseja entistä tehokkaammin. (2, s. 11–12; 13, s. 3.)

3.7.2 Kunta- ja palvelurakennemuutos

Kunta- ja palvelurakennemuutos on Suomen historian suurin kunnallishallinnon ja -palveluiden muutos. Hanke asetettiin vuonna 2005. Kunnat toteuttavat muutoksen yhteistyössä valtion kanssa vuoden 2012 loppuun mennessä. Muutoksella pyritään turvaamaan laadukkaiden palveluiden saatavuus kaikille kuntalaisille kohtuullisin kustannuksin. Kunta- ja palvelurakennemuutuksesta annetun lain (167/2007) mukaan muutoksen tarkoituksena on vahvistaa kunta- ja palvelurakennetta ja kehittää palveluiden tuotantotapoja ja organisointia siten, että kuntien vastuulla olevien palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen sekä kuntien kehittämiseen on vahva rakenteellinen ja taloudellinen perusta. (14.)

Suomessa on 415 kuntaa vuonna 2008. Vuoden 2009 alussa toteutuu 32 kuntaliitosta, joista merkittävä osa on monikuntaliitoksia. Liitosten tuloksena kuntien määrä vähenee 67:llä (15). Tulevaisuus tulee näyttämään, miten paljon kunta- ja palvelurakennemuutoksella on vaikutusta kuntien tekniseen toimeen.

3.7.3 Teknisten palveluiden järjestäminen pienessä kunnassa

Puustinen (16) on kirjoittanut *Talouselämään* artikkelin pienen kunnan tehokkuudesta. Hän kritisoi ajatusta, ettei pienillä kunnilla olisi mahdollisuuksia kunnille määrättyjen lakisääteisten palveluiden tehokkaaseen järjestämiseen. Kunnallisalan kehittämissäätiön teettämän tutkimuksen mukaan pienet kunnat jyräävät, kun vertailussa otetaan huomioon myös toimintamenoilla aikaan saadut palvelut. Kuntien kustannustehokkuutta selvitettiin vuosina 1994–2002, ja kymmenen kärkeen nousi ainoastaan yksi yli 10 000 asukkaan kunta. Tilastot ja tutkimukset viittaavat siihen, että kunnan toimintatapa ratkaisee, ei koko. Pienet ja keskikokoiset kunnat voivat toimia tehokkaasti mm. keskittymällä perustehtäviinsä. (16.)

Teknisten palveluiden järjestäjänä kunnilla on lainsäädännöllisesti samat velvoitteet kunnan koosta riippumatta. Kuntakoko vaikuttaa kuitenkin palveluiden mittasuhteisiin. Pienessä kunnassa yhden viranhaltijan toimenkuva voi olla hyvinkin laaja: yksi henkilö voi hoitaa sekä rakennustarkastajan, kunnaninsinöörin, korjausneuvojan että ympäristösihteerin tehtäviä. Tämä asettaa entistäkin suuremmat vaatimukset viranhaltijan ammattitaidolle ja koulutukselle.

Henkilöstövähennykset ovat lisänneet tehtävien kasautumista. Lisääntyvä kilpailu työvoimasta yksityisen sektorin kanssa on pakottanut kunnat miettimään oman rekrytoinnin lisäksi tehtävien ulkoistamista sekä joidenkin palveluiden lopettamista.

Teknisten palveluiden yhteistyömahdollisuuksia kuntien välillä on selvitetty etenkin pienissä kunnissa. Yhteistyöllä voidaan paremmin turvata kuntien henkilöstön asiantuntemus, optimoida tilojen, koneiden ja laitteiden käyttö ja vahvistaa investointikykyä.

Ulkoistaminen on lisääntynyt varovaisemmin kuin kuntayhteistyö. Vuonna 2005 Askola oli ensimmäinen kunta, joka ulkoisti lähes koko teknisen toimensa, viranomaistehtäviä, siivousta ja jätehuoltoa lukuun ottamatta. Pienten kuntien kohdalla ulkoistaminen sujuu helpommin kuin isompien kohdalla, koska tuotannollista henkilökuntaa ei ole paljon. (12, s. 31.)

Ulkoistaminen vaatii kunnalta ammattitaitoista osaamista. Tekniset palvelut tulee tuotteistaa ja dokumentoida kuntatekniikan omaisuus. Sopimuksia laatiessa kunnan tulee osata määritellä palvelun yksityiskohtainen määrittely, sille asetetut laatuvaatimukset, kunnan ja myyjän vastuut sekä tarjousten arviointiperusteet. Palveluiden oston yhteydessä on kiinnitettävä huomiota myös palvelujen laadun ja hankintasopimuksen noudattamisen valvontaan. (2, s. 22; 4, s. 35–37; 12, s. 31.)

4 Haapajärven kaupunki

4.1 Haapajärvi

Haapajärvi sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa, Oulun läänissä. Kaupungissa asuu 7 779 ihmistä, ja sen pinta-ala on 789 km² (17; 18). Väestötiheys on 10 asukasta/km².

Haapajärven maaseutukaupungissa Pohjanmaan lakeudet vaihtuvat mäkimaisemiksi. Haapajärven keskustaajama sijaitsee valtatie 27:n ja kantatie 58:n risteyksessä. Haapajärvellä kulkevat rautatiet ovat Iisalmi–Ylivieska-rata sekä Jyväskylä–Haapajärvi-rata, joista jälkimmäisellä on pelkästään tavaraliikennettä.

Haapajärvellä toimii Kalajokilaakson koulutuskuntayhtymän ylläpitämä ammatillinen oppilaitos Haapajärven ammattiopisto. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun liiketalouden yksikkö kouluttaa Haapajärvellä tradenomeja. Paikkakunnalla toimii 10 peruskoulun ala- ja yläasteen lisäksi lukio. Haapajärvellä sijaitsee myös Ylivieskan käräjäoikeuden sivukanslia sekä istuntoaika, Jokilaaksojen verotoimisto, Jokilaaksojen Kelan vakuutuspiiri ja Nivala-Haapajärven seutukunnan työvoimatoimisto.

Haapajärvellä yhdistyvät luonnonläheinen asuin ympäristö ja monipuolinen elinkeinoelämä. Palveluala työllistäjänä on paikkakunnalla vahva. Teollisuuden puolella perinteisen saha- ja puunjalostusteollisuuden lisäksi metalli- ja konepajateollisuus on vuosi vuodelta pystynyt lisäämään työpaikkojen määrää. Haapajärvellä sijaitseva Puolustusvoimien asevarikko työllistää kuntalaisia ampumatarviketeollisuuden työpaikoillaan. Kaiken tämän lisäksi myös Haapajärvi on saanut osansa tietotekniikka-alan teollisuudesta. Työpaikkaomavaraisuus on yli sata prosenttia, joten yritykset toimivat myös alueellisina työllistäjinä. (19.)

4.2 Teknisten palveluiden tehtävät ja työntekijät

Tekninen toimi huolehtii kaavoituksesta, tonttien myynnistä, katujen ja yleisten alueiden ylläpidosta ja rakentamisesta, kaupungin omistamien tilojen ja liikuntapaikkojen ylläpidosta ja rakentamisesta sekä kaupungin omistamien metsien hoidosta.

Toimialueeseen kuuluu myös valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa.

Vastuualueet on jaettu hallintoon, kaavoitus- ja mittauspalveluihin, tilapalveluihin, kunnallistekniikkaan, suojelutoimeen ja valvontatoimeen. Tekniset palvelut tuotetaan teknisen lautakunnan alaisuudessa. Tekninen lautakunta koostuu 9 henkilöstä.

Teknisten palvelujen sektorilla työskentelee Haapajärvellä tällä hetkellä 41 henkilöä. Teknisten palvelujen hallinto koostuu teknisestä johtajasta, toimistosihteeristä ja kahdesta palvelusihteeristä. Kaavoitus- ja mittauspalvelut työllistää maanmittausteknikon, kaavasihteerin, 2 kartanpiirtäjää, kartoittajan ja mittausmiehen. Valvontapalveluissa työskentelee lupasihteerin ja rakennustarkastajan sekä 2 ympäristötarkastajaa, jotka huolehtivat Haapajärven ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveysvalvonnasta. Kunnallisteknisten palveluiden toimiala työllistää 8 henkilöä ja tilapalvelut 19 henkilöä.

4.3 Teknisten palveluiden kuvaukset toimialoittain

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Kaavoitus- ja mittauspalvelut jaotellaan kaavoitukseen, kiinteistöinsinöörin palveluihin, maastomittauspalveluihin, metsien hoitoon ja tonttipalveluihin. Lisäksi tehtäviin kuuluu suunnittelutarve- ja rakennuslupahakemuksia koskevien lausuntojen ja muiden maankäyttöön liittyvien asiantuntijalausuntojen valmisteleminen.

Kaavoitustoimi toimii yhdyskuntasuunnittelun osana tavoitteena hyvä, turvallinen ja terveellinen asuin-, työ- ja vapaa-ajanympäristö. Maankäyttöä ohjataan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten kaavojen avulla. Osallistumisen ja vuorovaikutuksen lisääminen antaa kuntalaisille mahdollisuuden ympäristönsä kehittämiseen. Tekninen johtaja toimii kaavoittajana.

Kiinteistötoimella luodaan valmiuksia rakennushankkeille. Kiinteistöinsinöörin palveluihin kuuluu asemakaavan tonttijaon laadinta, kaavatonttien ja yleisten alueiden lohkomiset ja kiinteistöjen merkitseminen kiinteistörekisteriin. Kiinteistöinsinöörin palvelut hankitaan tällä hetkellä ostopalveluina Pohjois-Pohjanmaan maanmittaus-toimiston Ylivieskan toimipisteestä.

Mittauspalvelulla tuetaan rakentamista. Maastomittauspalvelujen toimialueeseen kuuluu rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitseminen, rakennuspaikan sijaintikatselmukset, lohkomistoimitusten maastotyöt, kartoitukset ja maaperätutkimukset. Mittauspalveluiden tehtävänä on myös karttojen ylläpito ja karttaotteiden laadinta. Yksi tehtävistä on ylläpitää keskustan numeerista pohjakarttaa, jonka päälle tehdään asemakaavat. Kartanpiirtäjä piirtää tietokoneella puhtaaksi mittausryhmän tekemän maastokartoitukset. Muita karttoja on osoitekartat, tonttijakokartat, lohkomiskartat, kaavakartat, maanalaisten johtojen kartat ym.

Myös maa- ja metsäomaisuuden hoito ja yksityistieasiat sisältyvät kaavoitus- ja mittauspalveluiden toimialaan. Kaupunki vastaa yksityisteiden talviaurauksesta. Kaupunki avustaa myös yksityisteiden peruskorjaustoimintaa antamalla peruskorjausavustusta niissä tapauksissa, joissa valtio on tehnyt myönteisen päätöksen peruskorjausavustushakemukseen. Metsien hoidosta kaupungilla on sopimus metsänhoitoyhdistyksen kanssa.

Valvontapalvelut

Valvontapalvelut jaetaan rakennusvalvontaa ja korjausneuvontaan. Rakennusvalvonta vaikuttaa hyvän rakennetun ympäristön syntymiseen ja säilymiseen lupajärjestelmän

sekä neuvonnan ja ohjauksen avulla. Tällä hetkellä Haapajärvellä työskentelee rakennustarkastaja, mutta tulevaisuudessa rakennusvalvonnan tehtävät aiotaan järjestää neljän kunnan yhteistyöllä, johon kuuluisi Haapajärven lisäksi Pyhäjärvi, Reisjärvi ja Kärsämäki.

Korjausneuvonta opastaa kaupungin asukkaita asuntojen korjaustoimintaan myönnettävien avustusten hakemisessa, tekee päätökset hakemuksista ja hoitaa avustusten maksatukseen liittyvät asiat. Tavoitteena on erityisesti ikääntyvän väestön asuntojen pitäminen asumiskelpoisina mahdollisimman pitkään, jotta vältetään ihmisten joutuminen laitoshoitoon heikkojen asunto-olojen vuoksi.

Kunnallistekniset palvelut

Kunnallistekniikka sisältää katujen, teiden ja yleisten alueiden sekä urheilualueiden ylläpidon. Kunnallistekniikan vastuualue huolehtii myös yksityisteiden talviaurauksesta. Kaupunki avustaa myös yksityisteiden peruskorjaustoimintaa antamalla peruskorjausavustusta niissä tapauksissa, joissa valtio on tehnyt myönteisen päätöksen peruskorjausavustushakemukseen. Tavoitteena on viihtyisien ja turvallisten puisto- ja urheilualueiden sekä liikenneympäristön luominen ja ylläpitäminen

Haapajärven talousveden hankinnasta vastaa Haapajärven vesi Oy, jonka omistavat Haapajärven kaupunki ja Haapajärven osuuspankki. Haapajärven jätevedenpuhdistamo siirtyi 1.1.2008 Vesikolmio Oy:lle, joka on Kalajokilaakson kuntien omistama tukkuvesiyhtiö. Haapajärven Lämpö Oy on tuottanut kaukolämpöä taajama-alueelle vuodesta 1979 lähtien. Sähköliittymäsopimuksen hoitaa Vattenfall Oy. Jätehuoltovelvoitteista Haapajärven alueella vastaa Jokilaaksojen Jäte Oy, joka on 20 kunnan omistama alueellinen jätehuolto-yhtiö. Jokilaaksojen Jäte Oy huolehtii omistajakuntiansa lakimääräisistä jätehuoltovelvoitteista.

Tilapalvelut

Tilapalveluiden tehtävänä on huolehtia, että kaupungin hallintokuntien tilat ovat ajanmukaiset ko. toimintaa varten. Toimialueeseen kuuluu kaupungin omistamien rakennusten kiinteistönhoito, ylläpitokorjaukset, vuosikorjaukset ja siivous. Lisäksi tilapalveluiden toimialue vastaa kaupungin vuokraustoiminnasta sekä Haapajärven Vuokratalot Oy:n rakennusten kiinteistönhoidosta. Tilapalveluiden vastuulla on 45 rakennusta ja siivouspalveluiden 15 rakennusta.

Pelastustoimi

Pelastustoimesta Haapajärvellä vastaa Jokilaaksojen pelastuslaitos. Toimialueita on 4, ja niissä on yhteensä 21 kuntaa. Haapajärven paloasema luokitellaan kunnan koon vuoksi niin kutsuttu kahden yksikön asemaksi. Päätoimisesti asemalla työskentelee apulais-palopäällikkö, tp. palomestari, paloiesimies, palomies ja 10 palomiessairaankuljettajaa tai sairaankuljettajaa. Paloaseman henkilöstöön kuuluvan sopimuspalokunnan, Haapajärven VPK:n hälytysosaston minimivahvuus on 30 henkilöä.

Ympäristöpalvelut

Vuoden 2006 alusta lähtien Haapajärvi, Pyhäjärvi ja Reisjärvi ovat järjestäneet ympäristönsuojelun ja ympäristöterveysvalvonnan palvelut alueellisena yhteistyönä. Yhteistoiminta-alueen tehtäviä hallinnoi muiden sopijakuntien puolesta Reisjärven kunta, ja ympäristöpalveluiden lautakunta toimii Reisjärven kunnanhallituksen alaisena.

5 Internetsivujen kehittäminen teknisten palveluiden osalta

5.1 WWW-kirjoittaminen

Hyvillä internetsivuilla on laadukas sisältö, joka on suunniteltu sivujen kävijöille. Sivujen sisältö vastaa asiakkaan tarpeita ja informaatio on helposti löydettävissä internetsivuilta. Internetsivujen käytettävyys on helppoa selkeän navigoinnin ja loogisen sisällön jäsentelyn ansiosta. Lisäksi sivujen ulkoasu on visuaalisesti miellyttävä ja ammattimaisen näköinen.

WWW-kirjoittaminen vaatii kirjoittajaltaan monipuolisia valmiuksia. Taitava www-kirjoittaja osaa mm. seuraavaa (20, s. 121):

- kirjoittaa selkeää, ymmärrettävää ja kiinnostavaa tekstiä
- hyödyntää teknologian tarjoamia mahdollisuuksia
- suunnitella linkityksen, jonka ansiosta sisältö palvelee lukijoiden vaihtelevia tarpeita.

Sisällöntuotannon ohjenuoraksi sopii hyvin asiakkuusajattelu. Internet-sivut ovat usein ensimmäinen kontakti asiakkaaseen. Internetsivujen perusteella asiakas muodostaa kuvan yrityksestä ja tekee yhteydenottopäätöksen. Kirjoittajan tuleekin lähteä liikkeelle lukijan tarpeista, miettimällä esimerkiksi seuraavia kysymyksiä: keille sivusto on tarkoitettu? Mitä sisältöjä sivustolla on tarkoitus esittää?

Internet-sivuille kirjoitettaessa on tärkeätä kiteyttää sanomansa, koska verkkoon kirjoitetaan eri tavalla kuin paperille. Verkkotekstin lukeminen poikkeaa painetun tekstin lukemisesta: verkkotekstiä silmäillään. Pitempi teksti yleensä tulostetaan ja luetaan paperilta. Kirjoittajan tehtävänä on tekstin tuottamisen lisäksi sivuston rakenteen suunnitteleminen, millä onkin suuri merkitys sanoman selkeydelle. Hyvin suunnitellut internetsivut antavat ensisilmäyksellä vastauksen käyttäjien yleisimpiin kysymyksiin ja ohjaavat käyttäjän nopeasti etsimänsä tiedon pariin. (20, s. 130–136.)

5.2 Kunnan verkkoviestintä

Kuntien verkkoviestintä on kehittynyt nopeasti. Ensimmäiset kunnan internetsivut perustettiin 1990-luvun alkupuolella. Tänä päivänä oman asuinkunnan internetpalvelut ovat julkishallinnon suosituin verkkopalvelu. Kunnat ovat verkkotiedottamisessa jo pitkällä, mutta vuorovaikutuksessa ja asioinnissa on vielä kehittämistä. Käyttäjät odottavat kuntien internetsivujen tarjoavan kiinnostavan, ajantasaisen ja paikallisen sisällön lisäksi monipuolisia verkkopalveluita, jotka sisältävät vuorovaikutteisuutta, asiakasryhmittäin kohdennettuja ja toimitettuja sisältöjä sekä sähköisiä palveluja.

Verkkoviestinnän ensisijainen tavoite on kuntalaisten ja muiden asiakkaiden palvelu. Sisällöltään kiinnostavien, hyvin ylläpidettyjen ja palvelevien internetsivujen avulla kunta antaa hyvän kuvan itsestään ja viestii olevansa nykyaikainen palveluorganisaatio. Verkkoviestinnän tavoitteena on tehostaa kunnan toiminnan avoimuutta sekä siten lisätä paikallista demokratiaa ja kuntalaisten osallistumista ja yhteisöllisyyttä. Kuntien verkkopalvelut ja sähköiset asiointipalvelut helpottavat kuntalaisten arkea myös mahdollistamalla palvelut kuntalaisten käyttöön palveluajoista ja toimipisteistä riippumatta.

Kunnissa verkkopalveluiden toteuttaminen vaatii ammattitaitoa monelta eri alalta. Internetsivut kannattaa toteuttaa tiimityönä, johon osallistuvat niin verkkoviestijä, www-tekniikan ammattilaisia kuin sisältöjen ja palveluprosessien asiantuntijoita. Kunnan on tunnettava myös kuntalaisten tietotekniset taidot sekä heidän kuntien verkkopalveluille asettamansa odotukset. Verkkoviestintä on nykyään usein jopa tehokkain tiedonvälityskanava kunnan ja kuntalaisen välillä. Palvelulähtöisyys toteutuu parhaiten silloin, kun kunnan internetpalvelu suunnitellaan kuntalaisten ja muiden käyttäjien eikä kunnan organisaation näkökulmasta. Käyttäjät kannattaakin ottaa mukaan verkkopalvelujen suunnitteluun. Palautetta voi kerätä esimerkiksi käyttäjäkyselyillä ja asukaspaneelilla. (21, s. 7, 22–23.)

Verkkosivujen suunnittelussa hyviä apuvälineitä ovat Suomen Kuntaliiton www- viestinnän suositus, valtiovarainministeriön julkisten verkkopalveluiden laatukriteeristö sekä Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) JHS-suositus verkkopalveluiden suunnittelun ja toteutuksen ohjeesta (JHS 129). Palveluiden ryhmittelyssä käyttäjälähtöisesti auttaa Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan suositus JHS 145 (ohje palveluiden luokittelusta).

Suomen kuntaliitto toteutti syksyllä 2005 tutkimuksen kuntien viestinnästä. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää kuntien viestinnän periaatteita ja toteutumista. Kyselyyn vastasi 195 kuntaa Suomen 432 kunnasta. Verrattuna vuonna 2001 tehtyyn kuntien viestintätutkimukseen internetpalvelun tavoitteissa ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Lähes kaikki kuntien viestintävastaavat kokevat internetpalvelun tärkeimmäksi tavoitteeksi tiedon tarjoamisen kunnasta ja sen toiminnasta. Kolme neljästä kunnasta pitää tärkeänä tavoitteena myös kunnan tunnettuuden lisäämistä ja kunnan markkinoimista, pienemmät kunnat pitivät näitä selvästi tärkeämpinä kuin isommat kaupungit. Puolet vastaajista pitää internetiä tärkeänä vuorovaikutus- ja vaikuttamiskanavana ja sähköisten asiointipalvelujen tarjoajana, mikä olikin noussut jonkin verran aiempaa tärkeämmäksi tavoitteeksi.

Vajaa kolmannes kunnista on hyödyntänyt internetpalvelun suunnittelussa JHS-suosituksia 129 tai 145 tai julkisten verkkopalvelujen arviointiin ja kehittämiseen tarkoitettuja laatukriteereitä. Vajaa kolmannes kunnista ei ole käyttänyt suosituksia ja kriteereitä, ja lähes neljännes vastaajista ei osaa vastata kysymykseen. Kuntakoko vaikuttaa suositusten ja laatukriteerien hyödyntämiseen. Suuremmat kaupungit hyödyntävät suosituksia ja kriteereitä enemmän. (22, s. 33–34.)

5.3 Haapajärven kaupungin toiveet ja tavoitteet

Haapajärven kaupungin mukaan insinööriyön tavoitteena on kehittää teknisten palveluiden internetsivujen tekstejä sekä sivustorakennetta. Internetsivujen visuaalinen ulkoasu ja tietotekninen toteutus ei kuulu työhöni. Haapajärven kaupunki suunnittelee ja

toteuttaa lopullisen muodon teknisten palveluiden internetsivuista itse. Teknisten palveluiden sivuilta toivottiin ennen kaikkea selkeyttä nykyisiin internetsivuihin verrattuna. Työlle ei asetettu aikataulua kaupungin puolesta.

5.4 Työn kulku

Haapajärven kaupungin internetsivut uudistetaan kokonaisuudessaan syksyn 2008 aikana. Sivujen rakenteeseen on tulossa huomattavia muutoksia. Uusia internetsivuja ei kuitenkaan ennetä julkaista ennen opinnäytetyöni valmistumista. Insinööriyöni teknisten palveluiden internetsivujen kehittämisestä on oma itsenäinen projekti, jonka valmistuttua Haapajärven kaupunki saa käyttää tekemääni ehdotusta omien tarpeidensa mukaan.

Nykyisten Haapajärven kaupungin teknisten palveluiden sivujen rakenne on suunniteltu tuottajalähtöisesti. Tämä ei tue ajatusta asiakaslähtöisyydestä. Nykyään useiden kuntien sivuilla tekniset palvelut onkin hajautettu sisältöä suuntaavien otsikoiden alle, kuten *asuminen* ja *rakentaminen*. Otin työssäni lähtökohdaksi Haapajärven nykyiset sivut, joita lähdin kehittämään. Tein useita muutoksia nykyisten teknisten palveluiden sivurakenteeseen. Lisäsin mm. otsikot *asuminen* ja *rakentaminen*, joiden yhteyteen sijoitin niihin liittyvää tietoutta. Niiden on mielestäni tärkeää olla sivuilla helposti löydettävissä. Säilytin tekniset palvelut omana palveluryhmänään, mutta haluttaessa ne voi myös hajauttaa useampien sisältöä suuntaavien otsikoiden alle.

Alasillan Verkkokirjoittajan käsikirjasta (20) oli saatavissa runsaasti yksityiskohtaisia ohjeita internetsivujen kirjoittajalle. Kunnan verkkoviestintää koskevat ohjeet (21; 22) toivat esille kunnan internetsivujen suunnittelun ja toteutuksen vaatimia erityispiirteitä. Tutustuin myös Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) JHS-suositukseen JHS 129 ja JHS 145, joita kuntien suositellaan käyttävän apuna suunnittelutyössään. Kehittämisehdotuksessa käytin apuna myös muita tässä työssä käyttämiäni lähteitä sekä useiden eri kuntien internetsivuja.

Tutustuin Internetissä keskisuurten kuntien teknisen toimen internetsivuihin, joiden erot selkeyden ja sisältömäärän suhteen osoittautuivat valtaviksi. Eri kuntien internetsivujen vertailu auttoi huomaamaan, miten mm. sivuston rakenne ja palveluiden otsikoinnit vaikuttavat tiedon löytymiseen. Mikään sivusto ei vaikuttanut niin ihannemallilta, että olisin ottanut sen suunnitteluuni esimerkiksi. Sen sijaan havaitsin useita hyviä ideoita eri sivuilla.

Lähdin kehittämisehdotuksessani liikkeelle käsitekartan suunnittelemisesta.

Hahmottelin paperille sivujen rakennetta, ja eri palveluiden sisältöjen suhdetta toisiinsa. Sivujen rakenteen halusin mahdollisimman yksinkertaiseksi, mutta samalla riittävän monipuoliseksi, jotta lukija löytäisi helposti etsimänsä sisällön.

Suunnittelin ja kirjoitin jokaisesta teknisen toimen palvelusta lyhyet esittelyt, joiden alle sijoitin palvelua tarjoavan henkilöstön yhteystiedot. Pysin välttämään ensimmäisenä avautuvien sivujen venymistä pitkäksi, jotta sivua ei tarvitsisi rullata alaspäin.

Perustietojen viereen sijoitin allekkain linkkejä, josta saataisiin tarvitseville lisätietoa ja lomakkeita ym.

Olen havainnollistanut suunnitelmani Microsoft Officen PowerPoint-ohjelman avulla.

Tämän takia olen kirjoittanut osan teksteistä sivulle kahteen palstaan. Henkilöstön yhteystiedot suunnittelin tulevan esiin nimeä klikkaamalla, kuten Haapajärven nykyisilläkin sivuilla. Yhteystietojen linkitystä en tehnyt toimivaksi. Lisäksi olen linkittänyt muutamia hyödyllisiä sivustoja sivupalkkiin sekä laittanut ehdotuksia esimerkiksi hakemuslomakkeista.

Haapajärveä koskevissa tiedoissa käytin hyväkseni Haapajärven nykyisiä internetsivuja, minkä lisäksi sain sähköpostitse päivitystä tämänhetkisistä teknistä palvelua koskevista tiedoista.

6 Yhteenveto

Yhdyskunta vaatii toimiakseen ja kehittyäkseen fyysisiä rakenteita. Kunnan perusrakenteiden turvaamiseksi on kunnille laissa säädetty tehtävät teknisten palveluiden järjestämisestä. Kunta hoitaa sille laissa säädettyt tehtävät itse tai yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa. Osa lakisääteisistä tehtävistä on julkisia viranomaistehtäviä, jotka kunnan on hoidettava omalla henkilöstöllään. Osaan tehtävistä kunnalla on järjestämisvelvollisuus. Tällaiset palvelut kunta voi ostaa ulkopuoliselta taholta. Lisäksi kunta voi ottaa hoidettavakseen vapaaehtoisia tehtäviä, jotka kunta voi hoitaa parhaakseen katsomalla tavalla.

Kuntien talous on kiristynyt, mutta palveluiden laadulle asetetaan yhä suurempia vaatimuksia. Tämän seurauksena kuntien on ollut välttämätöntä miettiä omia toimintatapojaan ja palveluiden uudelleen organisoimista. Kuntien itsehallinnon takia niillä on oikeus päättää vastuullaan olevien palveluiden järjestämisestä, vastuun palveluiden laadusta ja toimivuudesta säilyessä kuitenkin kunnilla.

Insinööriyön tehtävänä oli Haapajärven kaupungin teknisten palveluiden internetsivujen kehittäminen. Työssä tutkittiin kunnan teknisten palveluiden lisäksi verkkokirjoittamista ja www-viestintää. Kuntien verkkoviestintää koskevat julkaisut ja oppaat kertoivat kuntien internetsivujen tekemisen vaativuudesta. Käyttäjät odottavat kuntien internetsivujen tarjoavan kiinnostavan, ajantasaisen ja paikallisen sisällön lisäksi monipuolisia verkkopalveluita, jotka sisältävät vuorovaikutteisuutta, asiakasryhmittäin kohdennettuja ja toimitettuja sisältöjä sekä sähköisiä palveluja.

Työn tuloksena on liitteenä (liite 2) kehittämis ehdotus Haapajärven kaupungille teknisten palveluiden internetsivujen rakenteesta ja sisällöstä. Haapajärven kaupunki voi halutessaan hyödyntää opinnäytetyötäni omia internetsivuja uudistaessaan.

Lähteet

- 1 Siitonen, Pentti – Martikainen, Juha-Pekka. Kunnat perusrakenteita turvaamassa. Helsinki: Suomen Kuntaliitto. 2002.
- 2 Yhdyskunta-, tekniikka- ja ympäristö-yksikkö. Omin voimin yhdessä, ostaen. Helsinki: Suomen Kuntaliitto. 2001.
- 3 Lundström, Ilona (toim.). Parasta palvelua. Helsinki: Suomen Kuntaliitto. 2003.
- 4 Koskinen, Jari. Pienen kunnan tekninen toimi. Insinööriö. 2003.
- 5 Oulasvirta, Lasse – Brännkärr, Christer. Toimiva kunta. Helsinki: Kuntakoulutus Oy. 2001
- 6 Siitonen, Pentti – Martikainen, Juha-Pekka. Miten ja millä rahalla. Helsinki: Suomen Kuntaliitto. 2002.
- 7 Kunnan energiahuollon uudistumishaasteet puhuttivat Ympäristötekniikka 08 -messuilla. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra. (WWW-dokumentti.) >http://www.sitra.fi/fi/Ajankohtaista/2008-09-11_Kuntien_energia.htm> 11.9.2008. Luettu: 18.9.2008
- 8 Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävät. Helsinki. Suomen Kuntaliitto. 2007.
- 9 Pelastustoimi uudistuu – pelastuslaki korvaa pelastustoimilain. Sisäasiainministeriö. (WWW-dokumentti.) ><http://www.intermin.fi/intermin/bulletin.nsf/PublicbyIdentifierCode/20030612071?opendocument&1>> 12.6.2003. Luettu 19.9.2008.
- 10 Pelastuslain uudistaminen. Sisäasiainministeriö. (WWW-dokumentti.) ><http://www.intermin.fi/intermin/home.nsf/Pages/1C4C786FAB8980B2C225746C00404714>> Luettu 19.9.2008.
- 11 Paloposki, Jaakko. Kunnan vuokratalojen omistajapoliittiset linjaukset. Helsinki: Suomen Kuntaliitto. 2008.
- 12 Valtakari, Pirjo. Tekniset palvelut ulkoa vai omasta takaa? Kuntalehti 10/2005, s. 29–31.
- 13 von Bruun, Santtu. Kuntien tulevaisuus. Helsinki. Suomen Kuntaliitto. 2005.
- 14 Kunta- ja palvelurakennemuutos. Valtiovarainministeriö. (WWW-dokumentti.) >http://www.vm.fi/vm/fi/05_hankkeet/025_paras/index.jsp> Luettu 24.9.2008.
- 15 Kuntaliitokset. Kuntatiedon keskus. (WWW-dokumentti.) >http://www.kunnat.net/k_perussivu.asp?path=1;29;348;4827> 26.6.2008. Luettu 24.9.2008.

- 16 Puustinen, Terho. Pieni kunta on tehokas. (WWW-dokumentti.)
>http://www.talouselama.fi/talouselama/docview.do?f_id=837201> 20.1.2006.
Luettu 24.9.2006
- 17 Väestötietojärjestelmä. (WWW-dokumentti.)
>[http://www.vrk.fi/vrk/files.nsf/files/1C92E8D75C216E23C22574BB004DD580/\\$file/080831.html](http://www.vrk.fi/vrk/files.nsf/files/1C92E8D75C216E23C22574BB004DD580/$file/080831.html)> 31.8.2008. Luettu 24.9.2008.
- 18 Suomen pinta-ala kunnittain. Maanmittauslaitos. (WWW-dokumentti.)
>http://www.maanmittauslaitos.fi/Pintaalat_kunnittain_2008.pdf> 1.1.2008. Luettu 24.9.2008.
- 19 Haapajärven kaupungin internetsivut. ><http://www.haapajarvi.fi/>>
- 20 Alasilta, Anja. Verkkokirjoittajan käsikirja. Helsinki: Inforviestintä Oy. 2002.
- 21 Tyry-Salo, Satu (toim.). Kunnan viestintä. Helsinki: Suomen Kuntaliitto. 2004.
- 22 Kuntien viestintätutkimus 2005. Helsinki: Suomen Kuntaliitto. 2006.

Liite 1: Kehittämissuunnitelman sivukartta

TEKNISET PALVELUT

- Kaavoitus- ja mittauspalvelut
 - Kaavoitus
 - Nähtävillä ja käynnissä olevat kaavat
 - Kaavaprosessin vaiheet
 - Kiinteistöinsinöörin palvelut
 - Maastomittaus- ja karttapalvelut
- Asuminen
 - Tonttipalvelut
 - Asunnon vuokraus
- Rakentaminen
 - Rakennusvalvonta
 - Lupamenettely
 - Tarvittavat asiakirjat
 - Korjausneuvonta
- Kunnallistekniset palvelut
 - Jäte- vesi ja energiahuolto
 - Ekopisteet
 - Puistot ja yleiset alueet
 - Virkistysalueet
 - Liikenneväylät
- Tilapalvelut
 - Kiinteistöjen ylläpito
 - Kaupungin omistamat kiinteistöt
 - Siivouspalvelut
- Ympäristöpalvelut
- Pelastustoimi

Pääsivulle

Haapajärvi

Kaupungin palvelut

Muut palvelut

Yhteystiedot

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)
[Asuminen](#)
[Rakentaminen](#)
[Kunnallistekniset palvelut](#)
[Tilapalvelut](#)
[Ympäristöpalvelut](#)
[Pelastustoimi](#)

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden tehtävänä on kaupunkistrategian mukaisesti luoda ja ylläpitää viihtyisä, virikkeellinen ja turvallinen asuin- ja työympäristö Haapajärven kaupungin asukkaille.

Tekniset palvelut vastaa teknisen lautakunnan johdolla kaavoituksesta, tonttien myynnistä, katujen ja yleisten alueiden ylläpidosta ja rakentamisesta, liikuntapaikkojen sekä kaupungin omistamien tilojen ylläpidosta ja rakentamisesta. Myös kaupungin omistamien metsien hoitovastuu on teknisillä palveluilla.

Tekniset palvelut toimialueeseen kuuluu myös valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa.

Teknisten palveluiden vastuualueita ovat hallinto, kaavoitus- ja mittauspalvelut, tilapalvelut, kunnallistekniikka, pelastustoimi ja valvontatoimi.

Ajankohtaista

Teknisiä palveluita koskevat ajankohtaiset asiat päivitetään tähän.
Teknisten palveluiden neuvontanumero 044-4456500
Teknisten palveluiden faksi 08-764004

Yhteystiedot saat klikkaamalla nimeä:

Vastuullinen viranhaltija tekninen johtaja [Vesa Savolainen](#)
Hallintoasiat toimistos sihteeri [Leena Leppälä](#)
[Tekninen lautakunta](#)

TEKNISET PALVELUT

Käyntiosoite:
Kirkkokatu 2,
85800 HAAPAJÄRVI

Postiosoite:
PL 4,
85801 HAAPAJÄRVI

[Pääsivulle](#)

[Haapajärvi](#)

[Kaupungin palvelut](#)

[Muut palvelut](#)

[Yhteystiedot](#)

[Elinkeinopalvelut](#)

[Maaseutupalvelut](#)

[Sivistyspalvelut](#)

[Perusturvapalvelut](#)

[Tekniset palvelut](#)

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Kaavoitus](#)

[Kiinteistöinsinöörin palvelut](#)

[Maastomittaus- ja karttapalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

[In english](#)
[Sivukartta](#)
[Palaute](#)

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Kaavoituksesta ja muusta maankäytön suunnittelusta vastaa tekninen lautakunta. Kaavan laatimisesta tai muuttamisesta päättää kaupunginhallitus. Kaavat hyväksyy kaupunginvaltuusto. Hyväksymispäätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Kiinteistöinsinöörin tehtäviin kuuluu tonttijakojen laadinta, kiinteistötoimitukset ja -toimenpiteet, kiinteistörekisterin ja eräiden muiden rekistereiden ylläpito sekä otteiden laatiminen kiinteistötietojärjestelmästä.

Mittauspalvelulla tuetaan rakentamista. Suoritamme maastossa mittauksia mm. kiinteistönmuodostuksen, karttatuotannon, rakennusvalvonnan ja kunnallistekniikan rakentamisen tarpeisiin.

Yhteystiedot saat klikkaamalla nimeä:

Kaavasihteeri [Pirkko Harju](#)
Maanmittausteknikko [Jouko Malila](#)
Kartoittaja [Jaakko Harmaala](#)
Mittausmies [Jukka-Pekka Jaakonaho](#)
Kartanpiirtäjä [Sirpa Komulainen](#)
Kartanpiirtäjä [Tuovi Herronen](#)

**Kaavoitus- ja
mittaustoimisto
Kirkkokatu 2
85800 Haapajärvi**

Pääsivulle

Haapajärvi

Kaupungin palvelut

Muut palvelut

Yhteystiedot

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

[Kaavoitus](#)

Nähtävillä olevat kaavat

Kaavaprosessin vaiheet

Kiinteistöinsinöörin palvelut

Maastomittaus- ja karttapalvelut

Asuminen

Rakentaminen

Kunnallistekniset palvelut

Tilapalvelut

Ympäristöpalvelut

Pelastustoimi

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english

Sivukartta

Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4

85801 Haapajärvi

puh. 044 - 4456 400

fax. (08) 764 001

haapajarvi@haapajarvi.fi

etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Kaavoitus

Kaavoituksen tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä. Maankäyttöä ohjataan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten kaavojen avulla.

Maankäyttö- ja rakennuslain keskeisiä tavoitteita on turvata jokaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävinä olevissa asioissa.

Kaavoittajana Haapajärvellä toimii tekninen johtaja Vesa Savolainen.

Kaavojen mukaisia maankäyttöratkaisuja toteutetaan käyttämällä maapoliittisia keinoja, kuten maankäyttösopimuksia, kehittämiskorvausta ja rakentamiskehotusta.

Kaavoituskatsaus

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Kaavoituskatsauksessa selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä muut päätökset ja toimet, jotka vaikuttavat kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen.

Yhteystiedot saat klikkaamalla nimeä:

Tekninen johtaja [Vesa Savolainen](#)

[Kaavoituskatsaus](#)

[Rakennusjärjestys](#)

[Asemakaavan ja tonttijaon](#)

[muutoksista perittävät korvaukset](#)

[Maankäyttö- ja rakennuslaki](#)

[Maakuntakaavakartta](#)

[Oikeusministeriön www-sivut](#)

Pääsivulle

Haapajärvi

Kaupungin palvelut

Muut palvelut

Yhteystiedot

- Elinkeinopalvelut
- Maaseutupalvelut
- Sivistyspalvelut
- Perusturvapalvelut
- Tekniset palvelut

- Kaavoitus- ja mittauspalvelut
 - Kaavoitus
 - [Nähtävillä olevat kaavat](#)
 - Kaavaprosessin vaiheet
 - Kiinteistöinsinöörin palvelut
 - Maastomittaus- ja karttapalvelut
- Asuminen
- Rakentaminen
- Kunnallistekniset palvelut
- Tilapalvelut
- Ympäristöpalvelut
- Pelastustoimi

- Hallintopalvelut
- Päätökset
- Hankkeet
- Sähköinen asiointi

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Nähtävillä ja käynnissä olevat kaavat

Nähtävänäoloasiakirjat ovat kokonaisuudessaan virallisesti nähtävänä kaupungin kaavoitus- ja mittaus toimistossa.

Ns. Sahan alueen asemakaavanmuutos

- [Osallistumis- ja arviointisuunnitelma](#)
- [Kuulutus](#)
- [Asemakaavan muutosehdotuskartta](#)
- [Kuulutus](#)
- [Asemakaavan muutosehdotuskartta](#)
- [Selostus](#)

Asemakaavanmuutos 1. kaupunginosa (Ronkaala) tontille 069-1-7-13 ja siihen liittyville alueille (Piiskakuja)

- [Kuulutus](#)
- [Osallistumis- ja arviointisuunnitelma \(OAS\)](#)
- [Asemakaavan muutosluonnoskarta](#)
- [Selostus](#)
- [Kuulutus](#)
- [Asemakaavan muutosehdotuskartta](#)
- [Selostus](#)

Asemakaavanmuutos 5. kaupunginosa (Palomäki) kortteleille 505 ja 506 ja niihin liittyville alueille

- [Kuulutus](#)
- [Osallistumis- ja arviointisuunnitelma \(OAS\)](#)
- [Asemakaavan muutosluonnoskarta](#)
- [Selostus](#)
- [Kuulutus](#)
- [Asemakaavan muutosehdotuskartta](#)
- [Selostus](#)

Asemakaavanmuutos 1. kaupunginosa, Puistokadun alue (osa)

- [Kuulutus](#)
- [Osallistumis- ja arviointisuunnitelma \(OAS\)](#)
- [Kuulutus](#)
- [Asemakaavan muutosluonnos](#)

Asemakaavanmuutos 1. kaupunginosa, Linja-autoaseman korttelinue

- [Kuulutus](#)
- [Osallistumis- ja arviointisuunnitelma \(OAS\)](#)

Asemakaavamuutos ja laajennus 5. kaupunginosa, Ouluntien teollisuusalue

- [Kuulutus](#)
- [Osallistumis- ja arviointisuunnitelma \(OAS\)](#)

Pääsivulle

Haapajärvi

Kaupungin palvelut

Muut palvelut

Yhteystiedot

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Kaavoitus](#)

[Nähtävillä olevat kaavat](#)

[Kaavaprosessin vaiheet](#)

[Kiinteistöinsinöörin palvelut](#)

[Maastomittaus- ja karttapalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

Kaavan vireilletulo

Kaava-aloitteen voi tehdä maanomistaja, -haltija tai muu kunnan jäsen, yhteisö, yritys, hallintokunta, viranomainen, kaupunginhallitus tai -valtuusto. Kaavan vireilletulosta päättää tekninen lautakunta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Jokaisesta kaavasta laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), jonka hyväksyy kaupunginhallitus. Suunnitelmassa esitetään, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi järjestetään sekä kerrotaan kaavan arvioitu etenemisaikataulu. OAS asetetaan nähtäville 3 viikon ajaksi kaupungintalon ilmoitustaululle sekä lähetetään osallisille. Osalliset voivat antaa palautetta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kaavaehdotuksen nähtävilläoloon saakka. Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä ne viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Luonnosvaihe

Kaavan lähtökohtien ja tavoitteiden pohjalta laaditaan kaavaluonnos, joka teknisen lautakunnan päätöksellä asetetaan nähtäville kaupungin ilmoitustaululle 14 – 30 vrk:ksi. Osalliset voivat tällöin esittää mielipiteensä laadittavana olevasta kaavasta joko suullisesti tai kirjallisesti. Ehdotukset ja mielipiteet kaavasta kirjataan valmisteluasiakirjoihin. Kaavan luonnosvaiheessa voidaan lisäksi järjestää yleisötilaisuus, josta tiedotetaan lehdessä.

Ehdotusvaihe

Tarkistusten jälkeen kaupunginhallitus hyväksyy kaavaehdotuksen. Kaavaehdotus ja siihen liittyvät asiakirjat ovat nähtävillä 30 vrk ajan. Vaikutuksiltaan vähäisissä kaavahankkeissa riittää 14 vrk. Nähtävilläoloaikana osallinen voi tehdä kaavasta kirjallisen muistutuksen. Kaavoittaja antaa jokaiseen muistutukseen ja lausuntoon vastineen. Mielipiteet ja muistutukset kulkevat kaavan mukana sen eri käsittelyvaiheissa. Samaan aikaan pyydetään kaavasta viralliset lausunnot. Jos saatujen lausuntojen ja muistutusten johdosta osoittautuu tarpeelliseksi muuttaa kaavaehdotusta, se laitetaan uudelleen nähtäville, mikäli muutokset eivät ole luonteeltaan vähäisiä.

Hyväksyminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavat. Merkitykseltään vähäiset kaavamuutokset hyväksyy kaupunginhallitus. Kaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan kuntalaisille ja niille muistutuksen tai lausunnon jättäneille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet. Päätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen ja hallinto-oikeuden ratkaisusta edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaavan tullessa lainvoimaiseksi valtuuston hyväksymispäätöksestä ilmoitetaan lehtikuulutuksella, kaupungin ilmoitustaululla ja kirjeitse lain ja tilanteen edellyttämällä tavalla.

Haapajärven kaupunki

Pääsivulle

Haapajärvi

Kaupungin palvelut

Muut palvelut

Yhteystiedot

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Kaavoitus

[Kiinteistöinsinöörin palvelut](#)

Maastomittaus- ja karttapalvelut

Asuminen

Rakentaminen

Kunnallistekniset palvelut

Tilapalvelut

Ympäristöpalvelut

Pelastustoimi

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english

Sivukartta

Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400

fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi

etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Kiinteistöinsinöörin palvelut

Kiinteistöinsinööri laatii asemakaavaan tonttijaon, sekä suorittaa tonttien lohkomisen itsenäisiksi kiinteistöiksi. Kaavatontti lohkotaan tontin lohkomisessa, joka tulee vireille toimitushakemuksella. Katualue lohkotaan yleisen alueen lohkomisessa. Kun alue on muodostettu kiinteistöksi, kiinteistöinsinööri merkitsee sen ylläpitämäänsä kiinteistörekisteriin.

Toimitukset on hyvä laittaa vireille hyvissä ajoin ennen aiottua rakentamista.

Kiinteistötietopalvelut:

- Etuosto-oikeusilmoituslausunnot
- Kiinteistörekisterin otteet
- Lainhuutotodistukset
- Rasitustodistukset
- Karttaotteet
- Osoitteistot

Kiinteistöinsinöörin palvelut Haapajärven kaupunki tilaa Pohjois-Pohjanmaan maanmittaustoimiston Ylivieskan toimipisteeltä.

Yhteystiedot saat klikkaamalla nimeä:

Kaavasihteeri [Pirkko Harju](#)

[Kiinteistötoimitusmaksutaksa](#)

[Kiinteistönmuodostamislaki](#)

[Toimitushakemus](#)

Haapajärven kaupunki

Pääsivulle

Haapajärvi

Kaupungin palvelut

Muut palvelut

Yhteystiedot

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Kaavoitus](#)

[Kiinteistöinsinöörin palvelut](#)

[Maastomittaus- ja karttapalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Maastomittauspalvelut

Suoritamme maastossa mittauksia mm. kiinteistönmuodostuksen, karttatuotannon, rakennusvalvonnan ja kunnallistekniikan rakentamisen tarpeisiin.

Rakennusvalvontamittauksiin kuuluu rakennusluvassa määrätyn rakennuksen paikan ja korkeusaseman maastoonmerkintä sekä rakennuspaikan sijaintikatselmus.

Rajan paikan virallisen määrittämisen (kiinteistönmääritys) suorittaa Pohjois- Pohjanmaan maanmittaustoimisto.

Muita maastomittauspalveluita, joita suoritamme:

- Lohkomistoimitusten maastotyöt
- Kartoitukset
- Maaperätutkimukset

Maastomittauksissa käytetään Trimblen R8 GPS-laitteistoa VRS-palvelulla, sekä Trimblen S6-robottitakymetrikalustoa.

Kartat

Mittausosaston tehtävänä on myös karttojen ylläpito ja karttaotteiden laadinta. Ylläpidämme maastotietoja, rakennuksia, kiinteistöjä, katuverkkoa ym. koskevia tietoja numeerisessa muodossa. Aineistoja käytetään ja ylläpidetään kaavoituksessa, rakennusvalvonnassa, kiinteistönmuodostuksessa, tonttitarjonnassa sekä muissa suunnittelutehtävissä. Karttatuotteita on esimerkiksi osoitekartat, tonttijakokartat, lohkomiskartat, kaavakartat ja maanalaisten johtojen kartat.

Yhteystiedot:

Vastuuhenkilönä maanmittausteknikko [Jouko Malila](#)

Kartoittaja [Jaakko Harmaala](#)

Mittausmies [Jukka-Pekka Jaakonaho](#)

[Haapajärven kartta](#)

[Kaupungin osoitekartta](#)

Haapajärven kaupunki

Pääsivulle

Haapajärvi

Kaupungin palvelut

Muut palvelut

Yhteystiedot

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Asuminen

Tonttipalvelut

Asunnon vuokraus

Rakentaminen

Kunnallistekniset palvelut

Ympäristöpalvelut

Pelastustoimi

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Asuminen

Näille sivuille on koottu asumiseen liittyvää tietoutta kuntalaisille sekä Haapajärvelle muuttoon suunnitteleville.

Tonttipalvelut

Haapajärven kaupunki myy kaavoittaa ja myy omakotitontteja asunto-, teollisuus- ja liikerakentamiseen. Myös yksityiset maanomistajat omistavat rakentamisvalmiita omakotitontteja. Tarkemmat tiedot [tonttipalvelusta](#).

Asunnon vuokraus

Kaupungin vuokra-asuntotoiminnasta vastaa Kiinteistö Oy Haapajärven vuokratalot.

Kaupungissa toimivat kiinteistönvälittäjät:

Kiinteistönvälitys Katri Rönn LKV, p. 0400 295 867
Laaksojen OP-Kiinteistökeskus Oy, Marita Ylen-Julin p. 08 764 420
Kiinteistönvälitys Kalajokilaakson Kiinteistöpieste LKV, Tuomo Junntila, p. 08 443 793
SKV Haapajärvi, Leo Myllylä, p. 08 763 234

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Korjausneuvonta](#)

[Asumiseen tukea](#)

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Asuminen

[Tonttipalvelut](#)

Asunnon vuokraus

Rakentaminen

Kunnallistekniset palvelut

Ympäristöpalvelut

Pelastustoimi

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Tonttipalvelut

Haapajärven kaupungin tonttitilanne

Jukolan alueelle on kaavoitettu länsiosan laajennus, jossa on yli 70 omakotitonttia. Myös teollisuus- ja liiketontteja on tarjolla Palomäen alueella. Jatkossa kaupunki pyrkii kaavoittamaan Ouluntien varteen hyville paikoille riittävän isoja tontteja yritysten tarpeisiin.

Kaupungin omakotitonttien varaaminen ja hinnat asemakaava-alueella

Tontit varataan varausjärjestyksessä, varausaika on yksi (1) vuosi. Ei varausmaksua.

- Koivuhaan tonttien neliöhinta on 1,02 €/ m²
- Jukolan ja Pihkapolun neliöhinta on 3,36 €/ m².

Tontin hinnan lisäksi peritään tontin lohkomiskustannukset.

Yksityisten omistamat tontit

Yksityiset voivat ilmoittaa tontteja myytäväksi kaupungin tonttipörssiin. Ostaja saa tontista omistaja- ja tonttitiedot maanmittausteknikolta ja kaavasihteeriltä. Tontit ostetaan suoraan tontin omistajalta.

Yhteystiedot saat esiin klikkaamalla nimeä:

Tekninen johtaja [Vesa Savolainen](#)
Maanmittausteknikko [Jouko Malila](#)
Kaavasihteerini [Pirkko Harju](#)

[Myytävänä olevat tontit](#)

[Ympäristöministeriön tonttiopas](#)

Haapajärven kaupunki
Tonttipalvelut
Kirkkokatu 2
85800 Haapajärvi

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)
[Asuminen](#)

[Tonttipalvelut](#)
[Vuokra-asunnot](#)

[Rakentaminen](#)
[Kunnallistekniset palvelut](#)
[Ympäristöpalvelut](#)
[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Vuokra-asunnot Haapajärvellä

Haapajärvellä vuokra-asuntoasioita hoitaa Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot. Yhtiö on perustettu 19.4.1989.

Vuokrattavia huoneistoja on 335 kpl, joista kerrostalohuoneistoja 123 kpl, 2-krs luhtitalohuoneistoja 64 kpl ja rivitalohuoneistoja 148 kpl. Huoneistokoot vaihtelevat 1h+kk–4h+k välillä.

Opiskelija-asuntoja on 24 kpl 2 hengen soluja. Huoneistot ovat rivi- tai luhtitaloasuntoja, 46 m².

Asuntojen hakeminen

Kaikkia asuntoja haetaan asuntohakemuslomakkeella (Ympäristöministeriön lomake nro 34), jonka saa joka kunnasta asuntoasioita hoitavilta henkilöiltä tai tulostamalla [täältä](#). Hakemuksia vastaanotetaan jatkuvasti. Huoneistoihin valituille ilmoitetaan valinnasta erikseen.

Asuntohakemukseen tarvitaan liitteeksi selvitys kuukausituloista ja mahdollinen opiskelijatodistus tai kopio koulukutsuilmoituksesta

Yhteystiedot:

toimitusjohtaja Taina Ruhala 044-4456 131
kiinteistösihteeri Paula Toivo 044-4456 130

Kirkkokatu 2
85800 HAAPAJÄRVI
Fax. 08-764 001

Hakemuksen postitusosoite:
Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot
PL 4, 85801 HAAPAJÄRVI

[Asuntohakemus](#)

Haapajärven kaupunki

Pääsivulle

Haapajärvi

Kaupungin palvelut

Muut palvelut

Yhteystiedot

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Rakennusvalvonta](#)

[Korjausneuvonta](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Rakentaminen

Näille sivuille on koottu rakentamiseen liittyvää tietoa rakentamista tai kiinteistön korjaamista suunnitteleville. Rakentamista ja rakentamisen valvontaa säätelevät Maankäyttö- ja rakennuslaki ja -asetus sekä useat säädökset ja määräykset. Rakentamisen suunnittelun alussa ota yhteys rakennustarkastajaan.

Valvontatoimi

Valvontatoimi palvelee kaupunkilaisia rakentamiseen liittyvissä asioissa ja huolehtii yleisen edun huomioonottamisesta, sekä luvanhakijoiden ja naapurien oikeusturvan takaamisesta rakennettaessa. Tavoitteena on edistää, opastaa ja valvoa laadukkaan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.

Rakennusvalvontaviranomainen

Teknisen lautakunnan lupajaos toimii rakennusvalvontaviranomaisena.

Lupajaoksen varsinaiset kokoukset pidetään pääsääntöisesti joka kuukauden kolmantena maanantaina.

Kokoukseen tarkoitettut asiat, esim. suunnittelutarve- ja poikkeamishakemukset on jätettävä rakennusvalvontatoimistoon vähintään kolme viikkoa ennen kokousta, rakennuslupahakemukset vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta. Mikäli kysymyksessä on hanke, joka vaatii laajempaa selvitystä, on käsittelyaika pidempi.

Yhteystiedot saat esiin klikkaamalla nimeä:

Rakennustarkastaja [Eero Penttinen](#)
Lupasihteeri [Marja-Leena Häggman](#)
[Lupajaoksen jäsenet](#)

[Tonttipalvelut](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

Rakentamista ohjaa:

[Maankäyttö- ja rakennuslaki](#)

[Maankäyttö- ja rakennusasetus](#)

[Rakennusjärjestys](#)

[Rakentajan Opas](#)

**VALVONTATOIMI
avoinna:
ma - pe 8.00 – 16.00**

**Käyntiosoite:
Kirkkokatu 2,
85800 HAAPAJÄRVI**

**Postiosoite:
PL 4,
85801 HAAPAJÄRVI**

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

Kaavoitus- ja
mittauspalvelut

Asuminen

Rakentaminen

[Rakennusvalvonta](#)

[Lupamenettely](#)

[Tarvittavat asiakirjat](#)

[Korjausneuvonta](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa, joka neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan avulla pyrkii ohjaamaan kunnan rakennustoimintaa niin, että kuntalaisille luodaan mahdollisimman viihtyisä, turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen asuinympäristö.

Rakennusvalvonta huolehtii seuraavista tehtävistä:

- rakennusluvut, toimenpideluvat, purkuluvat, maisematyöluvat, purkuilmoitukset
- maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset rakentamiseen liittyvät valvonta-, ohjaus- ja neuvontatehtävät
- rakennusrasitteet

Teknisen lautakunnan lupajaos toimii rakennusvalvontaviranomaisena.

Yhteystiedot saat esiin klikkaamalla nimeä:

Rakennustarkastaja [Eero Penttinen](#)
Lupasihteeri [Marja-Leena Häggman](#)

Lisätietoa:

[Lupajaoksen jäsenet](#)
[Rakennustyönvalvonnasta perittävät maksut](#)
[Rakennustyön katselmukset](#)
[Rakennuksen käyttöönoton edellytykset](#)
[Kysytyimmät kysymykset](#)

Lomakkeita:

[Rakennus- ja toimenpidelupahakemus](#)
[Suunnittelijan arviointilomake](#)
[Työnjohtajahakemus](#)
[Toimenpideilmoitus](#)
[Naapurin kuuleminen](#)

Haapajärven kaupunki

Pääsivulle

Haapajärvi

Kaupungin palvelut

Muut palvelut

Yhteystiedot

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Rakennusvalvonta](#)

[Lupamenettely](#)

[Tarvittavat asiakirjat](#)

[Korjausneuvonta](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

LUPAMENETTELY – Milloin tarvitsen luvan?

Rakennuslupa tarvitaan, kun kysymyksessä on

- uusi rakennus
- laajennus
- korjaus- ja muutostyöt
- käyttötarkoituksen muutos
- tilapäinen rakennus

Toimenpidelupa tarvitaan, kun kysymyksessä on

- rakennelmat
- laitokset, laitteet
- mainoslaitteet, julkisivutoimenpiteet
- aitaaminen
- huoneistojärjestely

Maisematyölupa tarvitaan, kun kysymyksessä on

- maanrakennustyö
- puiden kaato asemakaava-alueella

Purkamislupa/purkamisilmoitus

- asemakaava-alueella purkamislupa
- vähäisiin rakennuksiin ilmoitusmenettely
- haja-alueella ilmoitusmenettely

Rakennustyön valvonta

- aloituskokoukset, erikoissuunnitelmien tarkastus ja katselmukset

Jatkuva valvonta

- rakennusten kunnossapidon valvonta ja rakennetun ympäristön hoidon valvonta

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

Kaavoitus- ja
mittauspalvelut

Asuminen

Rakentaminen

Rakennusvalvonta

Lupamenettely

Tarvittavat asiakirjat

Korjausneuvonta

Kunnallistekniset palvelut

Tilapalvelut

Ympäristöpalvelut

Pelastustoimi

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Rakennusluvan hakemisessa tarvittavat asiakirjat:

Rakennuslupahakemus (kahtena kappaleena)

- täyttöohjeet lomakkeessa

Pääpiirustukset (kahtena sarjana)

- pätevän suunnittelijan laadittava RakMk:n ohjeiden mukaisesti (asemapiirros, pohja-, leikkaus-, julkisivu- ja hormipiirustukset)
- yksi sarja varustetaan seläkkeillä

Selvitys rakennuspaikan omistus/hallinto-oikeudesta (yhtenä kappaleena)

- lainhuutotodistus tai kauppakirjan/vuokrasopimuksen oikeaksi todistettu jäljennös

Selvitys naapureiden kuulemisesta (yhtenä kappaleena)

- hankittava kaikilta naapureilta
- naapurit = rakennuspaikan viereiset ja vastapäiset tontit
- kuulemisen voi jättää viranomaisen tehtäväksi, jolloin hakemuksen käsittelyaika pitenee vähintään yhdellä viikolla ja kuulemisesta peritään erillinen maksu

Kartta rakennuspaikasta (alkuperäinen sekä yksi kopio)

- ote asemakaavasta kaavamääräyksiin ja tonttikartta (asemakaava-alue)
- virallinen karttaote (asemakaavan ulkopuoliset alueet)
- kartat saa rakennusvalvonnasta tai kaavoitus- ja mittauslaitoksesta

Rakennushankeilmoitukset (yhtenä kappaleena)

- peruslomake (RH 1) jokaisesta erillisestä rakennuksesta
- asuinhuoneistot-lomake (RH 2) mikäli useampia kuin yksi asunto

Selvitys rakennuspaikan perustamis- ja pohjaolosuhteista

- pohjatutkimus vaaditaan, kun kysymyksessä on asuinrakennus tai sitä vaativampi rakennus

Vesihuoltolaitoksen lausunto (yhtenä kappaleena)

- esitetään jos liitytään kunnalliseen vesi/viemäriverkostoon
- hakemuksen saa rakennusvalvonnasta

Jätevesijärjestelmän suunnitelma (yhtenä kappaleena)

- esitetään jos rakennetaan oma viemärijärjestelmä

Poikkeamislupapäätös (yhtenä kappaleena)

- esitetään silloin kun toimenpide edellyttää poikkeusluvan hakemista

Suunnittelutarveratkaisu

- tarvitaan kun lupaa haetaan suunnittelutarvealueelle
- Muut mahdolliset liitteet (yhtenä kappaleena)
- valtakirja jos hakemuksen allekirjoittajana muu kuin hakija
- kaupparekisteriote

Lisäksi viimeistään ennen rakennustöiden aloittamista on toimitettava seuraavat asiakirjat:

- Vastaavan työnjohtajan hakemus (kahtena kappaleena)
- KVV-työnjohtajan hakemus (kahtena kappaleena)
- Rakennepiirustukset, LVIS-piirustukset ja muut rakennuslupapäätöksessä mahdollisesti edellytetyt erikoissuunnitelmat (kahtena kappaleena)

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Rakennusvalvonta](#)

[Korjausneuvonta](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Korjausneuvonta

Korjausneuvonta opastaa kaupungin asukkaita asuntojen korjaustoimintaan myönnettävien avustusten hakemisessa, tekee päätökset kaupungin päätettävissä olevien avustusten osalta ja hoitaa avustusten maksatukseen liittyvät asiat. Tavoitteena on erityisesti ikääntyvän väestön asuntojen pitäminen asumiskelpoisina mahdollisimman pitkään, jotta vältetään ihmisten joutuminen laitoshoitoon heikkojen asunto-olojen vuoksi.

Korjausavustuksia haetaan kerran vuodessa. Viimeinen korjausavustushakemusten jättöpäivä on yleensä maaliskuun vaihteessa. Jättöpäivä vahvistetaan vuosittain erikseen. Avustukset terveyshaitan tai liikuntaesteiden poistamiseen sekä sotaveteraanien asuntojen korjauksiin sotilasvammalain perusteella ovat kuitenkin jatkuvasti haettavissa.

Kunta myöntää avustukset:

1. Vanhusväestön ja vammaisten asuntojen korjaamiseen.
2. Kuntotutkimuksiin ja perusparannustoimenpiteitten suunnitteluun.
3. Kiinteistökohtaisten talousvesijärjestelmien parantamiseen sosiaalisin perustein.
4. Energia-avustukset pientaloille (enintään kaksi asuinhuoneistoa käsittävät asuinrakennukset).

Valtion asuntorahasto myöntää avustukset:

1. Terveyshaittojen poistamisen edellyttämiin toimenpiteisiin.
2. Avustus hissien rakentamiseen ja korjaamiseen liikuntaesteiden poistamiseksi sekä muun liikuntaesteiden poistamiseksi.

Lisätietoja ja hakulomakkeita saa teknisten palveluiden valvontatoimesta.

Yhteystiedot saat esiin klikkaamalla nimeä:

rakennustarkastaja/korjausneuvoja [Eero Penttinen](#)
lupasihteeri [Marja-Leena Häggman](#)

[Korjausneuvonnan hakulomake](#)

**VALVONTATOIMI
avoinna:
ma - pe 8.00 – 16.00**

**Käyntiosoite:
Kirkkokatu 2,
85800 HAAPAJÄRVI**

**Postiosoite:
PL 4,
85801 HAAPAJÄRVI**

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Jäte-, vesi- ja energiahuolto](#)

[Puistot ja yleiset alueet](#)

[Liikenneväylät](#)

[Tilapalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

Kunnallistekniset palvelut

Kunnallistekniset palvelut vastaa Haapajärven kaupungin

- katujen kadunpidosta (suunnittelu, rakentaminen/rakennuttaminen, hallinta ja ylläpito)
- maa- ja vesirakenteiden ja sekä putki- ja johtoverkkojen rakentamisesta
- urheilualueiden kuten kenttien ja latujen hoidosta
- yleisten alueiden kuten torien, puistojen ja uimarantojen sekä niihin kuuluvien laitteiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta

Tavoitteena on viihtyisien ja turvallisten puisto- ja urheilualueiden sekä liikenneympäristön luominen ja ylläpitäminen. Kunnallistekniikka sisältää palveluna katujen, teiden ja yleisten alueiden sekä urheilualueiden ylläpidon.

Lisäksi kunnallistekniikan vastuualueella toimii kaupungin varikko.

Kunnallisteknisistä palveluista saat tietoa myös jäte-, vesi- ja energiahuollon järjestämisestä Haapajärven alueella.

Yhteystiedot saat esiin klikkaamalla nimeä:

Vastuuhenkilöinä tekninen johtaja [Vesa Savolainen](#)
ja työnjohtaja [Vesa Puputti](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Asuminen

Rakentaminen

Kunnallistekniset palvelut

[Jäte-, vesi- ja energiahuolto](#)

[Ekopisteet](#)

[Puistot ja yleiset alueet](#)

[Liikenneväylät](#)

Tilapalvelut

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Jätehuolto

Haapajärven kaupungin jätehuollosta vastaa alueellinen jätehuoltoyhtiö Vestia Oy. Jäteyhtiö hoitaa osakaskuntiensa puolesta niiden vastuulla olevan lakisääteisen jätehuollon. Vestia Oy järjestää kotitalouksien hyöty- ja ongelmajätehuollon, jätekuljetukset ja tarjoaa jäteneuvontaa. Ylivieskan nykyaikainen **jätekeskus** toimii alueellisena jätteen loppusijoituspaikkana. Ympäristöhuoltoyrittäjänä toimii Leketrans.

Haapajärven kaupunki hoitaa viranomaistehtävät, kuten jätehuoltomääräysten valvonnan kunnan alueella.

Jäteopas löytyy Vestia Oy:n [www-sivuilta](#), tai sivussa olevaa linkkiä klikkaamalla.

Jäteastian tyhjennysvälin harventamisen myöntää hakemuksesta kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Lomakkeen saat auki sivussa olevaa linkkiä klikkaamalla. Lomakkeita saa myös Vestia Oy:n [www-sivuilta](#) ja Haapajärven kaupungin ympäristönsuojelutoimistosta.

Vesi- ja energiahuolto

Haapajärven talousveden hankinnasta vastaa Haapajärven vesi Oy. Haapajärven jätevedenpuhdistamo siirtyi 1.1.2008 Vesikolmio Oy:lle, joka on Kalajokilaakson kuntien omistama tukkuvesiyhtiö. Haapajärven Lämpö Oy on tuottanut kaukolämpöä taajama-alueelle vuodesta 1979 lähtien.

Sähköliittymäsopimuksen hoitaa Vattenfall Oy. Sivussa olevista linkeistä klikkaamalla pääset yritysten omille internetsivuille.

[Jäteopas](#)

[Tyhjennysvälin pidentäminen](#)

[Vestia Oy](#)

[Leketrans](#)

[Haapajärven Vesi Oy](#)

[Vesikolmio Oy](#)

[Haapajärven Lämpö Oy](#)

[Vattenfall Oy](#)

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Asuminen

Rakentaminen

Kunnallistekniset palvelut

Jäte-, vesi- ja energiahuolto

Ekopisteet

Puistot ja yleiset alueet

Liikenneväylät

Tilapalvelut

Ympäristöpalvelut

Pelastustoimi

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

Ekopisteet

Ekopisteet ovat lajiteltujen jätejakeiden vastaanottopisteitä, joihin voit jättää paperin, lasin, pienmetallin sekä paristot. Lisäksi muutamissa pisteissä on paikat myös keräyskartongille. Jokaisella ekopisteellä on myös pieni keräyslaatikko paristoille.

Ekopisteiden paikat Haapajarvellä:

Kalakankaan koulu, Kalakankaantie 512	(L, Me, P)
Karjalahden koulu, Karjalahdentie 338	(L, Me, P)
Kermaranta, Puistokatu	(L, Me, P)
Koivuhaka, Paimenpolku/Niittypolku	(L, Me, P)
K-Market Antintori, Vaasankatu 3	(K, L, Me, Mu, P, P)
Kumiseva, levähdysalue, Kumisevantie	(L, Me, P)
Kuusaan koulu, Harjuntie 5	(L, Me, P)
Oksavan koulu	(L, Me, P)
Ruuskan K-kauppa, Ouluntie 1171	(L, Me, P)
S-Market	(K, L, Me, Mu, P, P)
ST-tuote, Koulukatu 26	(L, Me, P)
Terveyskeskus, parkkialue, Männistökatu	(L, Me, P)
Tiiton koulu, Tiitonrannantie 201	(L, Me, P)
Väliojan koulu, Väliojantie 30	(L, Me, P)

(K= keräyskartonki, L=lasi, Me=pienmetalli, Mu=muovi, P=paperi)

Ekopisteet tyhjenetään säännöllisesti. Joskus keräysastia voi täytyä ennakoitua nopeammin. Ilmoitathan Vestia Oy:lle (08) 410 8700, jos astia on täysi, niin he voivat tilata heti ylimääräisen tyhjennyksen. Kiitos!

Ongelmajätteet ja isot jätteet

hyötyjäteasema, Hallakankaantie 122
maanantaisin klo 12-15 (pyhäpäivinä suljettu)
Lisäksi v. 2008 lauantait 19.4 ja 13.9. klo 9-12

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajarvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Haapajärven kaupunki

[Pääsivulle](#)

[Haapajärvi](#)

[Kaupungin palvelut](#)

[Muut palvelut](#)

[Yhteystiedot](#)

[Elinkeinopalvelut](#)

[Maaseutupalvelut](#)

[Sivistyspalvelut](#)

[Perusturvapalvelut](#)

[Tekniset palvelut](#)

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Jäte-, vesi- ja energiahuolto](#)

[Puistot ja yleiset alueet](#)

[Virkistysalueet](#)

[Liikenneväylät](#)

[Tilapalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

Puistot ja yleiset alueet

Kunnan tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukaan suunnitella, toteuttaa ja ylläpitää yleisiksi alueiksi tarkoitettuja puistoja ja virkistysalueita. Yleinen alue on suunniteltava ja toteutettava siten, että se sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä. Toteuttaminen käsittää alueen rakentamisen tai kunnostamisen ja sen kunnossapidon asemakaavan mukaisen käytön edellyttämällä tavalla.

Kaupunkimme puistot ja viheralueet tarjoavat iloa ja virkistystä kaikenikäisille asukkaille ympäri vuoden. Tavoitteenamme on luoda ja ylläpitää viihtyisää ja turvallista viherympäristöä kaupunkilaisten parhaaksi. Viheralueita ovat mm. rakennetut puistot, leikkipuistot, katuviheralueet, ranta-alueet, puistokäytävät ja taajamametsät. Suurin osa kaava-alueiden puistoista hoidetaan puistometsikköinä.

Kaupunki omistaa metsiä noin 1300 ha. Metsien hoidosta kaupungilla on sopimus metsänhoitoyhdistyksen kanssa. Maa- ja metsäomaisuuden hoidon vastuuhenkilönä toimii maanmittausteknikko Jouko Malila.

Haapajärven puistojen ja yleisten alueiden hoidossa vastuuhenkilönä Vesa Savolainen ja Vesa Puputti.

Yhteystiedot saat esiin klikkaamalla nimeä:

Tekninen johtaja [Vesa Savolainen](#)

Työnjohtaja [Vesa puputti](#)

Maanmittausteknikko [Jouko Malila](#)

[Virkistysalueet:
leikkipuistot,
uimarannat ja
urheilualueet](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Haapajärven kaupunki

Pääsivulle

Haapajärvi

Kaupungin palvelut

Muut palvelut

Yhteystiedot

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Asuminen

Rakentaminen

Kunnallistekniset palvelut

Jäte-, vesi- ja energiahuolto

Puistot ja yleiset alueet

[Virkistysalueet](#)

Liikenneväylät

Tilapalvelut

Ympäristöpalvelut

Pelastustoimi

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

Leikki puistot:

Vekselipuisto, Jukolan puisto, Moisio puisto, Koivupuisto, Linninpuisto, Rantakadulla sijaitseva leikkipuisto ja Karjakujalla sijaitseva leikkipuisto.

Muut puistot:

Kalajoen rantaa myötäilee Samulinpuisto, Pehkosen puisto, Leppälän puisto, Kirkkopuisto, Rantapuisto ja Erkkilänpuisto. Muualla asutuksien keskellä sijaitsee: Kristiinan puisto, Laurikkalan puisto, Linninpuisto, Vitikanpuisto, Kaivopuisto, Vesitorninpuisto, Rautatienpuisto, Lastaajan puisto, Murronpuisto, Lemmikinpuisto, Mäkipuisto, Revonpuisto ja Tujulan puisto. Puistojen tarkat sijainnit löydät Haapajärven internetkartasta.

Yleiset uimarannat:

Hautaperän allas, Hotelli–ravintola Kantakievarin ranta, Kiurunperän ranta, Perälänkujan ranta, Pesäpallokentän ranta ja Settijärven ranta.

Valaistut hiihtoladut ja kuntoradat:

Someron, Pitkäkankaan ja Kalakankaan kuntoradat/hiihtokeskukset, Haagan uusittu, Autiorannan, Kuonan ja Karjalahden kuntoradat/hiihtoladut, sekä keskustassa Ronkaalan urheilualueen hiihtolatu.

Muita liikuntapaikkoja:

Kantakievarin rannassa sijaitsevat 2 lentopallokenttää ja kaksi tenniskenttää, Koivupuistossa Koivuhaanpallokenttä ja Ronkaalan urheilualue, jossa sijaitsee mm. pesäpallokenttä, yleisurheilukenttä.

[Haapajärven kartta](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Haapajärven kaupunki

[Pääsivulle](#)

[Haapajärvi](#)

[Kaupungin palvelut](#)

[Muut palvelut](#)

[Yhteystiedot](#)

[Elinkeinopalvelut](#)

[Maaseutupalvelut](#)

[Sivistyspalvelut](#)

[Perusturvapalvelut](#)

[Tekniset palvelut](#)

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Jäte-, vesi ja energiahuolto](#)

[Puistot ja yleiset alueet](#)

[Liikenneväylät](#)

[Tilapalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

Liikenneväylät

Haapajärven kaupungin läpi kulkee valtatie 27 ja kantatie 58, junaliikennettä on Ylivieskan ja Iisalmen suuntaan. Yleisten teiden tienpito kuuluu valtiolle.

Katujen kunnossapito

Kaupungin ylläpitämää katuverkostoa on noin 36 km. Katualueen hoidosta vastaavat sekä kiinteistön omistaja/-haltija että Haapajärven kaupungin tekniset palvelut.

Lain mukaan kiinteistö vastaa katualueensa jalkakäytävän, viheralueen, pyörätien ja ajoradan puhtaanapidosta kadun keskilinjaan saakka. Samoin kiinteistö vastaa jalkakäytävän talvikunnossapidosta, johon kuuluu lumen auraus ja poiskuljetus sekä hiekoitus. Liittymien aukaisu kuuluu kiinteistön omistajalle. Kunta voi ottaa kiinteistölle kuuluvat tehtävät hoitaakseen joko kiinteistön kanssa sopimalla tai lain nojalla yksipuolisella päätöksellä. Kaupunki suorittaa kevätharjauksen kaikilla kaduilla.

Yksityistiet

Ylläpidettäviä yksityisteitä on noin 264 km. Laki yksityisistä teistä edellyttää, että kunnassa on tielautakunta tai sen tehtäviä hoitava viranomainen. Tien käyttöön ja kunnostukseen sekä tiekunnan päätöksiin tyytymätön tieosakas voi halutessaan saattaa asian kunnan tielautakunnan käsiteltäväksi. Haapajärvellä asioita hoitaa teknisen lautakunnan tiejaos.

Kaupunki vastaa yksityisteiden talviaurauksesta. Kaupunki avustaa myös yksityisteiden peruskorjaustoimintaa antamalla peruskorjausavustusta niissä tapauksissa, joissa valtio on tehnyt myönteisen päätöksen peruskorjausavustushakemukseen.

Yhteystiedot saat esiin klikkaamalla nimeä:

Vastuuhenkilöt:

avustusasioissa tekninen johtaja [Vesa Savolainen](#)

talviaurauksissa työnjohtaja [Vesa Puputti](#)

yksiköintipalveluissa kartanpiirtäjä [Tuovi Herronen](#)

[Tiejaoksen jäsenet](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Kiinteistöjen ylläpito](#)

[Siivouspalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

Tilapalvelut

Tilapalveluiden toiminta-ajatuksena on tyydyttää kaupungin hallintokuntien tilatarpeet siten, että tilat ovat ajanmukaiset ko. toimintaa varten. Tilapalveluiden toimialueeseen kuuluu kaupungin omistamien rakennusten kiinteistöjen siivous sekä ylläpito, mihin kuuluu kiinteistöhoito ja kiinteistöjen ylläpito- ja vuosikorjaukset.

Tilapalveluiden vastuulla olevia rakennuksia on 45. Rakennusten yhteistilavuus on 221.000 m³. Tilapalvelut vastaa myös Haapajärven Vuokratalot Oy:n rakennusten kiinteistöhoidosta. Siivouspalveluiden vastuulla on 15 rakennusta, yhteensä 23.760 m².

Tilapalveluiden vastuuhenkilönä on Raimo Jaskari.

Yhteystiedot saat esiin klikkaamalla nimeä:

Työmaamestari [Raimo Jaskari](#)

Siivoustyönohjaaja [Aila Kukkola](#)

Kiinteistöhoidon etumies kiinteistöhoitaja [Hannu Koivisto](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Haapajärven kaupunki

[Pääsivulle](#)

[Haapajärvi](#)

[Kaupungin palvelut](#)

[Muut palvelut](#)

[Yhteystiedot](#)

[Elinkeinopalvelut](#)

[Maaseutupalvelut](#)

[Sivistyspalvelut](#)

[Perusturvapalvelut](#)

[Tekniset palvelut](#)

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Kiinteistöjen ylläpito](#)

[Kaupungin kiinteistöt](#)

[Siivouspalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Kiinteistöjen ylläpito

Kiinteistön ylläpidon tarkoituksena on säilyttää kiinteistön kunto, arvo ja ominaisuudet. Kiinteistön ylläpitoon kuuluu kahden tyyppistä toimintaa: kiinteistöhoitoa ja kunnossapitoa.

Kiinteistöhoito

Kiinteistöhoito on säännöllistä toimintaa, jolla pidetään kiinteistön olosuhteet halutulla tasolla. Se sisältää kiinteistöhuollon ja teknisten järjestelmien hoidon, viallisten kohteiden korjaamisen, siivouksen, jätehuollon ja ulkoalueiden hoidon.

Kiinteistöjen kunnossapito: ylläpito- ja vuosikorjaukset

Ylläpitokorjauksia tehdään kaupungin omistamille rakennuksille, jotta rakennusten käytettävyyttä säilyy. Vuosikorjaukset kohdistuvat ensisijaisesti rakennusten teknisen kunnan ylläpitämiseen ja rakennusten arvon säilyttämiseen.

Yhteystiedot saat esiin klikkaamalla nimeä:

Vastuuhenkilö työmaamestari [Raimo Jaskari](#)
Kiinteistöhoitajan esimies kiinteistöhoitaja [Hannu Koivisto](#)
Kiinteistön kunnossapidon etukirvesmies [Alpo Kiiskilä](#)

Kiinteistöhoitajat:

[Eino Hämäläinen](#)

[Ilkka Ruuska](#)

[Jouko Parkkila](#)

[Juhani Hietala](#)

[Lasse Vuolteenaho](#)

[Vesa Jaakonaho](#)

**Päivystävä
kiinteistöhoitaja
044 4456 442**

Haapajärven kaupunki

Pääsivulle

Haapajärvi

Kaupungin palvelut

Muut palvelut

Yhteystiedot

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Kiinteistöjen ylläpito](#)

[Kaupungin kiinteistöt](#)

[Siivouspalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Kaupungin omistamat kiinteistöt käyttötarkoituksittain:

Asuinkiinteistöt

Korhola, pientalo
Kukkaniemi, pientalo
Vanhan vir.talon asunto, pientalo
Männikkö (Vanhan sairaalan asuntola)

Liike-, tsto-, ja liikenteen rakennukset

Karjalahden kartano
Uimahalli
Kaupungin virastotalo

Hoitoalan rakennukset

Haapajärven terveystakeskussairaala
Palvelukeskus, Karjalahti
Palvelutalo, Karjalahti
Isokatu 36, asuntola
Kauppakatu 33
Ryhmäperhepäiväkoti, Puistokatu 75
Päiväkoti Satakieli

Kokoontumisrakennukset

Kulttuuritalo (Kirjasto)
Ståhlbergin museo
Nuorisotalo
Monitoimitalo
Urheilutalo
Kopolan vanha koulu

Opetusrakennukset

Kalakankaan koulu
Karjalahden koulu
Kumisevan koulu
Martinmäen koulu
Oksavan koulu
Parkkilan koulu
Rannan koulu
Tiiton koulu
Välöjan koulu
Ylipään koulu
Yläaste (Karjakuja)
Lukio
Martinmäen esikoulu

Teollisuusrakennukset

Lämpökeskus sairaala
Lämpökeskus palv.koti
St-tuote 1
St-tuote 2

Varastorakennukset, Palo- ja pelastustoimi

Kaupungin varikko
Paloasema ja aluehälytyskeskus

Muut rakennukset

Elintarvikelaboratorio

Haapajarven kaupunki

[Pääsivulle](#)

[Haapajarvi](#)

[Kaupungin palvelut](#)

[Muut palvelut](#)

[Yhteystiedot](#)

[Elinkeinopalvelut](#)

[Maaseutupalvelut](#)

[Sivistyspalvelut](#)

[Perusturvapalvelut](#)

[Tekniset palvelut](#)

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Kiinteistöjen ylläpito](#)

[Siivouspalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

[Hallintopalvelut](#)

[Päätökset](#)

[Hankkeet](#)

[Sähköinen asiointi](#)

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajarvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Siivouspalvelut

Siivouspalvelut tuottavat hallintokunnille laadukkaita, kustannustehokkaita ja asiakaslähtöisiä puhtauspalveluita ja tarjoavat kaupungin tilojen käyttäjille puhtaat ja viihtyisät tilat.

Siivouspalvelut ovat osittain keskitetty. Siivous toteutetaan omana työnä eri hallintokunnille n. 25 siivoustyöntekijän työpanoksella. Siivottavat yksiköt ovat kaupungin suorassa omistuksessa olevia - ja jonkin verran välillisessä omistuksessa olevia kiinteistöjä. Siivouspalveluiden vastuulla on 15 rakennusta.

Monipuolisen osaamisen tarjoava siivouspalveluyksikkö vastaa päivittäisestä siivouksesta ja perussiivouksesta, muutto-, remonti ja loppusiivouksista sekä toteuttaa vähäisessä määrin oheispalveluja.

Yhteystiedot:

Vastuuhenkilönä siivoustyönohjaaja [Aila Kukkola](#)
Varahenkilönä laitosapulainen [Mailis Tervakoski](#)

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)

[Asuminen](#)

[Rakentaminen](#)

[Kunnallistekniset palvelut](#)

[Tilapalvelut](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

[Pelastustoimi](#)

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Ympäristöpalvelut

Ympäristönsuojelu perustuu lakiin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta, jonka mukaan kunnan tulee alueellaan valvoa ja edistää ympäristönsuojelua siten, että luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla, hoitamalla ja kehittämällä turvataan kunnan asukkaille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava sekä luonnontaloudellisesti kestävä elinympäristö.

Ympäristön huollon tehtäväkokonaisuuteen kuuluu luonnon- ja ympäristönsuojelu, ilma- ja vesiensuojelu ja meluntorjunta, joihin liittyviä tehtäviä hoitaa kunnan ympäristösuojeluviranomainen.

Vuoden 2006 alusta lähtien Haapajärvi, Pyhäjärvi ja Reisjärvi ovat järjestäneet ympäristönsuojelun ja ympäristöterveysvalvonnan palvelut alueellisena yhteistyönä. Yhteistoiminta-alueen tehtäviä hallinnoi muiden sopijakuntien puolesta Reisjärven kunta. Ympäristöpalveluiden lautakunta toimii Reisjärven kunnanhallituksen alaisena. Ympäristöpalveluista tarkemmin Reisjärven kunnan internetsivuilla.

Yhteystiedot saat esiin klikkamalla nimeä:

Haapajärven toimipisteessä palvelee

Ympäristöterveysvalvonnan asioissa ympäristötarkastaja [Maire Niemelä](#)

Ympäristönsuojelua koskevissa asioissa ympäristötarkastaja [Mirka Similä](#)

[Ympäristöpalvelut](#)

Elinkeinopalvelut

Maaseutupalvelut

Sivistyspalvelut

Perusturvapalvelut

Tekniset palvelut

[Kaavoitus- ja mittauspalvelut](#)
[Asuminen](#)
[Rakentaminen](#)
[Kunnallistekniset palvelut](#)
[Tilapalvelut](#)
[Ympäristöpalvelut](#)
[Pelastustoimi](#)

Hallintopalvelut

Päätökset

Hankkeet

Sähköinen asiointi

In english
Sivukartta
Palaute

Kirkkokatu 2, PL 4
85801 Haapajärvi
puh. 044 - 4456 400
fax. (08) 764 001
haapajarvi@haapajarvi.fi
etunimi.sukunimi@haapajarvi.fi

Pelastustoimi

Pelastustoimi on kokenut lähivuosina huomattavia uudistuksia. Valtioneuvoston tekemän päätöksen mukaan maa jaettiin 22:een pelastustoimen alueeseen. Vuoden 2004 alussa astui voimaan uusi pelastuslaki. Siitä lähtien alueen pelastustoimi on vastannut käytännössä kaikista alueensa pelastustoimen palveluista.

Haapajärvi kuuluu Jokilaaksojen pelastulaitoksen pelastustoimen alueeseen. Pelastuslaitoksen tehtävänä on tuottaa alueellaan pelastuslain ja -asetuksen sekä muiden säädösten edellyttämät palvelut. Lisäksi pelastuslaitos huolehtii Haapajärven kunnan alueella kunnan terveydenhuollon viranomaisten kanssa erikseen sovitulla tavalla sairaankuljetuksesta ja ensivastetoiminnasta.

Haapajärven paloasema

Kolakatu 6
85800 HAAPAJÄRVI
puh. 429 6320

[Jokilaaksojen pelastuslaitos](#)
[Pelastuslaki](#)